

- ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
- ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ
ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:

ΑΡΒΑΝΙΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΙΩΝΗΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΣΙΟΥ

Πάτρα, 2017

Περιεχόμενα

Περίληψη	4
Εισαγωγή.....	5
Κεφάλαιο 1: Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	7
1.1 Εισαγωγή	7
1.2 Ιστορική Αναδρομή.....	7
1.3 Αντικείμενο Σπουδών.....	11
1.4 Απαιτήσεις Εισαγωγής.....	12
1.5 Προγράμματα Σπουδών	13
1.5.1 Δομή.....	13
1.5.2 Μαθήματα – Εργαστήρια	13
Κεφάλαιο 2 ^ο : Επαγγελματικές δυνατότητες.....	18
2.1 Πληροφορίες σχετικά με το τμήμα	18
2.2 Επαγγελματικές προοπτικές	20
2.2.1 Γενικά	20
2.3 Επαγγέλματα Διοίκησης Επιχειρήσεων	23
Κεφάλαιο 3 ^ο : Επαγγελματικά δικαιώματα.....	26
3.1 Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων	26
3.2 Απασχόληση στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.....	28
3.2.1 Γενικά	28
3.3 Απασχόληση στη Δημόσια Διοίκηση	29
3.4 Απασχόληση σε Δ.Ε.Κ.Ο. και Ο.Τ.Α.	30
Κεφάλαιο 4 ^ο : Απασχόληση	31
4.1 Απασχολησιμότητα	31
4.1.1 Τυπικές Απαιτούμενες Γνώσεις – Δεξιότητες.....	32
4.1.2 Ειδικές Απαιτούμενες Γνώσεις	34
4.1.3 Προϋποθέσεις για τη Χορήγηση Επαγγελματικής Άδειας σε Νόμιμους Ελεγκτές:	35
4.2 Αυτοαπασχόληση – Επιχειρηματικότητα	36
4.3 Γραφεία Διασύνδεσης	37
Κεφάλαιο 5 ^ο : Επιχειρηματικό πλάνο	38
5.1 Ίδρυση Μικρής Επιχείρησης.....	38
5.2 Διεθνείς Προοπτικές	45
5.3 Επαγγελματικές προοπτικές	48

5.4 Επαγγελματικοί και επιστημονικοί φορείς.....	49
5.5 Μελέτη επαγγελματικής αποκατάστασης αποφοίτων του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων	50
Συμπεράσματα	54
Επίλογος.....	58
Βιβλιογραφία	59
Παραρτήματα	60

Περίληψη

Η παρούσα εργασία ασχολείται με το θέμα των επαγγελματικών δυνατοτήτων που προσφέρει η σχολή της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Αρχικά είναι απαραίτητη μία παρουσίαση της σχολής και της ιστορίας της. Έπειτα από αυτές τις γενικές πληροφορίες υπάρχει επικέντρωση στο θέμα. Γίνεται αναφορά στις επαγγελματικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι απόφοιτοι του τμήματος τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Ακόμα παρουσιάζονται οι δυνατότητες απασχόλησης. Παράλληλα δίνονται πληροφορίες σχετικά με τα κυριότερα επαγγέλματα που ακολουθούν οι απόφοιτοι και μία στατιστική που έχει πραγματοποιηθεί σχετικά με το βαθμό της επαγγελματικής αποκατάστασης.

Μέσα στην εργασία υπάρχουν ηλεκτρονικές διευθύνσεις οι οποίες ειδικεύονται πάνω στο θέμα. Από αυτές οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν πιο εξειδικευμένες πληροφορίες για τον κάθε εργασιακό τομέα.

Εισαγωγή

Στην σημερινή εποχή θεωρείται απαραίτητο κάποιος να έχει πραγματοποιήσει σπουδές. Όλο και μεγαλύτερος αριθμός μαθητών εισέρχεται στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Ωστόσο το γεγονός των σπουδών δεν εξασφαλίζει και το επαγγελματικό μέλλον. Δεν είναι λίγοι οι απόφοιτοι που με το πέρας των σπουδών τους βρίσκονται αντιμέτωποι με το τέρας της ανεργίας.

Η παρούσα εργασία θα εστιάσει το ενδιαφέρον της σε μία από το σύνολο των σχολών. Θα εξεταστούν οι επαγγελματικές προοπτικές που προσφέρει το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων των ΤΕΙ. Σε αυτό το σημείο είναι εύλογο να αναφερθεί πως πρόκειται για ένα αρκετά πρόσφατο τμήμα. Όμως παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και προσφέρει πλήθος δυνατοτήτων.

Πριν από όλα αυτά πρέπει να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις. Όλο και μεγαλύτερος αριθμός μαθητών εκφράζει το ενδιαφέρον του για αυτή τη σχολή. Ακόμα είναι αρκετά τα άτομα που σπεύδουν να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές.

Αρχικά είναι απαραίτητο να αναφερθούν ορισμένα πράγματα για την ίδια τη σχολή και τους στόχους αυτής. Όπως και κάθε άλλη σχολή έχει δημιουργηθεί για να καλύψει ανάγκες που προέκυψαν στην αγορά εργασίας όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Άρα πρέπει να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο ανταποκρίνεται στο λόγο ύπαρξής της.

Σε ένα πρώτο επίπεδο θα δοθεί μία ιστορική ανάδρομη. Μέσα σε αυτή θα συμπεριληφθούν σημαντικές πληροφορίες για τους εμπνευστές του τμήματος. Το τμήμα αυτό, όπως και πολλά άλλα, έχει συσταθεί με βάση τα πρότυπα του εξωτερικού.

Πάνω σε αυτό το μοτίβο θα περιγραφεί και το αντικείμενο και το πρόγραμμα σπουδών. Παράλληλα θα δοθούν και οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την είσοδο στη σχολή. Ακόμα θα γίνει λόγος τόσο για τα θεωρητικά όσο και για τα εργαστηριακά μαθήματα.

Στην συνέχεια θα παρουσιαστούν οι επαγγελματικές δυνατότητες που προσφέρει. Αυτές είναι πολλές και εκτείνονται σε μεγάλο φάσμα. Αφορούν τόσο τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα. Το άτομο μπορεί να εργασθεί ως υπάλληλος ή να ασχοληθεί με μία προσωπική του επιχειρηματική δράση.

Παρουσιάζονται αναλυτικά όλοι οι ιστότοποι οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες. Ακόμα περιγράφονται και οι δυνατότητες που αποκτά ένας φοιτητής όταν πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές στο εν λόγω τμήμα.

Επομένως οι επαγγελματικές προοπτικές είναι υψηλές και η ζήτηση ακόμα μεγαλύτερη. Τα άτομα μπορούν να βρουν εργασία σχετικά εύκολα και να μετεξελιχθούν γρήγορα με την απαιτούμενη εργασία βέβαια. Αυτό είναι πολύ σημαντικό ιδιαίτερα για τα άτομα νεότερης ηλικίας που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της επαγγελματικής αποκατάστασης.

Κεφάλαιο 1: Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

1.1 Εισαγωγή

Η εισαγωγική κατεύθυνση "Διοίκηση Επιχειρήσεων" του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων λειτουργεί στη Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (ΣΔΟ) και παρέχει στους φοιτητές του θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση σε θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το προσφερόμενο πρόγραμμα σπουδών προσφέρει εξειδικεύσεις στους τομείς της "Διοίκησης Επιχειρήσεων" και του "Μάρκετινγκ".

Στόχος είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών για τη στελέχωση ιδιωτικών επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών της Ελληνικής και Παγκόσμιας Αγοράς.

Το τμήμα, αξιοποιώντας την εμπειρία αντίστοιχων Ελληνικών και Διεθνών τμημάτων, αλλά και τις ανάγκες/προτροπές της αγοράς εργασίας, προσφέρει ένα σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών στα αντικείμενα της Διοίκησης Επιχειρήσεων, το οποίο εκσυγχρονίζεται συνεχώς με τη χρήση διεθνών πρακτικών αξιολόγησης του σκοπού του και του περιεχομένου του. Συνδυάζει θεωρητικές και κυρίως εφαρμοσμένες γνώσεις της διοικητικής και οικονομικής επιστήμης, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες λειτουργίας και προγραμματισμού τόσο των επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων, όσο και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.

1.2 Ιστορική Αναδρομή

Η Διοίκηση Επιχειρήσεων καταγράφεται ως δραστηριότητα από αρχαιοτάτων χρόνων. Σύμφωνα με ιστορικές αναφορές, οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, οι αρχαίοι Έλληνες και οι Κινέζοι αποτέλεσαν την αφετηρία της εφαρμογής της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Έτσι η πρώτη καταγεγραμμένη εφαρμογή της χρονολογείται περίπου το 2000 π.Χ. όπου σύμφωνα με αναφορές, για την κατασκευή των πυραμίδων χρειάστηκε η

απασχόληση τουλάχιστον 100.000 ατόμων για 20 έτη, με τα σημερινά δεδομένα ισοδυναμεί με τη διοίκηση που χρειάζεται ένας οργανισμός τριπλάσιος σε μέγεθος από την εταιρία Shell.

Επίσης, στην αρχαία Ελλάδα όπου ήταν σε άνθιση το εμπόριο, η ναυτιλία και η κατασκευή μνημείων, γίνονται αναφορές για εφαρμοσμένη διοίκηση σε επιχειρήσεις των κλάδων αυτών. Ένα άλλο παράδειγμα εφαρμογής της διοικητικής λειτουργίας αποτελούν τα συμβούλια, τα λαϊκά δικαστήρια και τα συμβούλια των στρατηγών που λάμβαναν χώρα στην Αθηναϊκή Δημοκρατία αλλά και σε άλλες ελληνικές πόλεις κράτη.

Οι θεμελιωτές της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων θεωρούνται ο F. Taylor, ο H. Fayol και ο M. Weber. Ο Frederick Winslow Taylor (1856-1915) ήταν Αμερικάνος μηχανικός και με τη δημοσίευση του συγγράμματος του «Αρχές Επιστημονικού Management» το 1910 στις ΗΠΑ, θεωρήθηκε ο πατέρας της Επιστήμης της Οργάνωσης και Διοίκησης. Ο Henri Fayol (1841 - 1925), Γάλλος μηχανικός, θεωρείται μετά τον F. Taylor ο πατέρας της «Θεωρίας της Διοίκησης» και στην Ευρώπη υπήρξε ο θεμελιωτής της επιστημονικής Οργάνωσης και Διοίκησης. Τέλος, Ο Max Weber (1864 - 1920) ήταν Γερμανός κοινωνιολόγος και πολιτικός οικονομολόγος και ήταν ένας άλλος εκπρόσωπος της κλασσικής θεωρίας της Διοίκησης των Επιχειρήσεων. Ασχολήθηκε ειδικά με τις μεθόδους έρευνας των κοινωνικών επιστημών, προσδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στο διοικητικό φαινόμενο (Βιβλίο μαθητή Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών).

Η οργάνωση και η μετάδοση της γνώσης της Επιστήμης της Διοίκησης Επιχειρήσεων ξεκίνησε στην Ευρώπη στις αρχές του 19ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, το 1819 ιδρύθηκε από μια ομάδα οικονομικών επιστημών και επιχειρηματιών, η πρώτη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων με την ονομασία ESCP Europe στο Παρίσι της Γαλλίας. Επιπλέον, το 1855 ιδρύθηκαν δυο Σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων στην Αμβέρσα του Βελγίου. Η πρώτη σχολή ιδρύθηκε με κρατική επιχορήγηση με την επωνυμία Institut Supérieur de Commerce d'Anvers και η δεύτερη με την επωνυμία Institut Saint-Ignace - École Spéciale de Commerce et d'Industrie. Το 1957 ιδρύθηκε στη Βουδαπέστη της Ουγγαρίας το πρώτο κρατικό πανεπιστήμιο που πρόσφερε σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων με την ονομασία Budapest Business School. Η πρώτη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων στη Μεγάλη Βρετανία ιδρύθηκε το 1902 στην

πόλη του Μπέρμιγχαμ με την ονομασία Birmingham Business School (Βιβλίο μαθητή Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών).

Επιπρόσθετα, η πρώτη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ιδρύθηκε το 1881 στο πανεπιστήμιο της Πενσυλβανία με την επωνυμία Wharton School of the University of Pennsylvania. Όσο αναφορά τις υπόλοιπες ηπείρους, το 1949 το University of Pretoria στην Νότια Αφρική ήταν το πρώτο που προσέφερε σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων στην Αφρικανική ήπειρο. Ακόμα, το Xavier School of Management ιδρύθηκε το 1949 στην Ινδία και ήταν το πρώτο πανεπιστήμιο της Ασίας.

Η Ελλάδα διαθέτει 15 Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που προσφέρουν σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν το πρώτο που προσέφερε σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων, καθώς το 1926 ιδρύθηκε η Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων που περιέχει το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το 1971 το Πανεπιστήμιο Πειραιώς ιδρύει και αυτό Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων. Ενώ, το 1979 ιδρύθηκε Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κεντρικής Μακεδονίας (τότε Τ.Ε.Ι. Σερρών).

Παρακάτω παρουσιάζονται κατά αύξουσα σειρά τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με βάση το έτος ίδρυσης του αντίστοιχου Τμήματος τους Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	Έτος Ίδρυσης Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	1926
Πανεπιστήμιο Πειραιώς	1971
Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας	1979
Τ.Ε.Ι. Αθήνας	1983
Τ.Ε.Ι. Πειραιά	1983
Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	1983
Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας	1983
Τ.Ε.Ι. Κρήτης	1983
Τ.Ε.Ι. Πάτρας	1983
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1985
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	1985
Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας	1985
Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας	1986
Πανεπιστήμιο Πατρών	1999
Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	2004

Ακόμη, το πρώτο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων με τίτλο «Master in Business Administration - MBA» ήταν στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Έτσι, το 1908 ιδρύθηκε το πρώτο MBA από το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, στο οποίο συμμετείχαν 33 φοιτητές. Μέχρι το 1949, μόνο αμερικάνικα πανεπιστήμια προσέφεραν το μεταπτυχιακό MBA, όμως το 1950, ιδρύθηκε για πρώτη φορά ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών MBA στον Καναδά.

Το 1951 απονεμήθηκε το πρώτο μεταπτυχιακό MBA στην αφρικανική ήπειρο και πιο συγκεκριμένα στην Νότιο Αφρική. Στην Ευρώπη, το Γαλλικό Πανεπιστήμιο INSEAD με έδρα το Παρίσι, προσέφερε το πρώτο Ευρωπαϊκό MBA το 1957. Ενώ, το 1963 το Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης προσέφερε το πρώτο μεταπτυχιακό στη Διοίκηση των επιχειρήσεων στην Αυστραλία. Τέλος, όσο αφορά την Ελλάδα, το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ο.Δ.Ε) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι το τμήμα που το 1985 οργάνωσε και

λειτουργήσε συστηματικά, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, μεταπτυχιακές σπουδές στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων (M.B.A.) πάνω σε σύγχρονες βάσεις.

1.3 Αντικείμενο Σπουδών

Το αντικείμενο των σπουδών του τμήματος άπτεται τριών επιστημονικών αντικειμένων: της Διοίκησης Επιχειρήσεων, της Κοινωνιολογίας και των Οικονομικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε Κοινωνικά/Διοικητικά θέματα και σε σύγχρονες εφαρμογές Πληροφορικής.

Ο πτυχιούχος Διοίκησης Επιχειρήσεων:

- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές μεθόδους, καθώς και διοικητικές πρακτικές στην οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, τόσο στο λειτουργικό τους επίπεδο (operational level) όσο και στο στρατηγικό τους επίπεδο (strategic level).

- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές μεθόδους στην ίδρυση και αρχική λειτουργία των επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

- Ασχολείται με την έρευνα, την ανάπτυξη και την οικονομία των επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

- Ασχολείται με την έρευνα και ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης σε όλες τις επιχειρήσεις.

- Εκπονεί μελέτες του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος των επιχειρήσεων, που οδηγούν στον στρατηγικό και λειτουργικό προγραμματισμό και έλεγχό τους, ως επίσης και στην διαμόρφωση επιχειρησιακών σχεδίων.

- Εκπονεί μελέτες αξιολόγησης επενδύσεων των επιχειρήσεων και βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, είτε αφορούν υπαγωγή των επιχειρήσεων σε συγκεκριμένους επενδυτικούς νόμους, είτε αφορούν μόνο την επιχείρηση για την λήψη επενδυτικών στρατηγικών αποφάσεων.

- Έχει την ικανότητα συλλογικής εργασίας σε όλα τα επίπεδα, καθώς επίσης και συνεργασίας με εξωτερικούς παράγοντες, είτε του δημοσίου, είτε του ιδιωτικού τομέα.

- Είναι γνώστης των σύγχρονων εφαρμογών των Η/Υ στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (ΤΕΙ ΑΜΘ).

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Διοικητικής Επιστήμης, με εξειδίκευση εφαρμογής στις επιχειρήσεις γενικά, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών του, ο απόφοιτος του Τμήματος ανακηρύσσεται «Πτυχιούχος Διοίκησης Επιχειρήσεων», διαθέτει δε τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορεί να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος, είτε ως στέλεχος επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, είτε ως αυτοαπασχολούμενος (ΤΕΙ ΑΜΘ).

1.4 Απαιτήσεις Εισαγωγής

Για την εισαγωγή του μαθητή σε κάποιο από τα τμήματα της Διοίκησης Επιχειρήσεων απαιτείται η διεξαγωγή πανελλαδικών εξετάσεων με εξέταση σε ειδικό μάθημα με τίτλο "Αρχές Οικονομίας και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών". Από τα αποτελέσματα των εξετάσεων προκύπτει ο αριθμός των μορίων που έχει συγκεντρώσει ο μαθητής. Η Βάση Εισαγωγής καθορίζεται από τους πόσους φοιτητές έχει τη δυνατότητα να δεχτεί το Τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα και τη ζήτηση που έχει το κάθε τμήμα ανά ακαδημαϊκό έτος.

Επίσης, στα τμήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων μπορούν να εισαχθούν και απόφοιτοι άλλων σχολών με κατακτημένες εξετάσεις, στις οποίες εξετάζεται η επιτυχία ή μη σε ειδικά μαθήματα του τμήματος, και σε περίπτωση επιτυχίας μετέπειτα τα μαθήματα προσμετρούνται στα επιτυχή αποτελέσματα.

1.5 Προγράμματα Σπουδών

1.5.1 Δομή

Οι προπτυχιακές σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων σε Πανεπιστήμια διαρκεί 4 ακαδημαϊκά έτη, τα οποία χωρίζονται σε 8 σπουδαστικά εξάμηνα.

1.5.2 Μαθήματα – Εργαστήρια

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει 3 κατηγορίες μαθημάτων. Η πρώτη περιλαμβάνει τα λεγόμενα υποχρεωτικά μαθήματα κορμού, τα οποία αποτελούν τα βασικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τα μαθήματα κατεύθυνσεως, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στον φοιτητή να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη κατεύθυνση σπουδών. Στα περισσότερα πανεπιστήμια προσφέρεται η δυνατότητα επιλογής μιας κατεύθυνσης από το 5ο εξάμηνο σπουδών, οι κατευθύνσεις που προσφέρονται από τα τμήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων των πανεπιστημίων είναι οι ακόλουθες: α) Μάνατζμντ, β) Μάρκετινγκ, γ) Λογιστική και Χρηματοοικονομική, δ) Διοίκηση Πληροφοριακών Συστημάτων, ε) Παραγωγή, στ) Κοινωνιολογία και Νομική, ζ) Διοίκηση Τουρισμού, η) Επιχειρηματική Οικονομική, θ) Διοίκηση Διεθνών Επιχειρήσεων.

Τέλος, η Τρίτη κατηγορία αποτελείται από μαθήματα επιλογής, τα οποία συμπληρώνουν το πρόγραμμα σπουδών και ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τα μαθήματα που τον ενδιαφέρουν.

Κωδικός	Μάθημα	Τομέας	Τύπος	Μαθ.	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/Ε	ΔΜ
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ									
101	Μικροοικονομική	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	3	2		5	6
102	Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	2	1		3	4
103	Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	ΠΕ	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5

Κωδικός	Μάθημα	Τομέας	Τύπος	Μαθ.	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/Ε	ΔΜ
104	Εισαγωγή στην Λογιστική	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5
105	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	ΜΜ	Υ	ΜΓΥ	2	2		4	5
106	Εισαγωγή στην Πληροφορική	ΠΕ	Υ	ΜΓΥ	2		2	4	5
								26	30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

201	Μακροοικονομική	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	3	1		4	6
202	Στατιστική Ι	ΠΕ	Υ	ΜΓΥ	2	1	2	5	5
203	Βάσεις Δεδομένων στην Διοίκηση Επιχειρήσεων	ΠΕ	Υ	ΜΓΥ	2	1	2	5	5
204	Αρχές Μάρκετινγκ	ΜΜ	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5
205	Οικονομικά Μαθηματικά	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	2	1		3	4
206	Χρηματοοικονομική Λογιστική	ΟΧ	Υ	ΜΓΥ	2	2		4	5
								26	30

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

301	Χρηματοοικονομική	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	2	3		5	5
302	Στατιστική ΙΙ	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	2	1	2	5	5
303	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
304	Ευρωπαϊκή Πολιτική και Οικονομική Ολοκλήρωση	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	2	1		3	4
305	Διοίκηση Μ.Μ.Ε.	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
306	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	2		2	4	5
								26	30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

401	Εφαρμογές Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	2	3		5	5
402	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων Ι	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6

Κωδικός	Μάθημα	Τομέας	Τύπος	Μαθ.	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/Ε	ΔΜ
403	Μεθοδολογία Έρευνας	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	2		2	4	5
404	Επιχειρησιακή Επικοινωνία	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
405	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
406	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	4
								26	30

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ (+ 1 επιλογής)

501	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων ΙΙ	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6
502	Δημόσιες Σχέσεις	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
503	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ηθική	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
504	Διεθνές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
								20	24

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ (+ 1 επιλογής)

601	Διοίκηση Παραγωγής και Λειτουργιών	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
602	Στρατηγική Επιχειρήσεων	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
603	Διοικητική Λογιστική	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
604	Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6
								20	24

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ (+ 2 επιλογής)

701	Σεμινάριο Συστήματα Υπηρεσιών και Εξωτερική Ανάθεση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	ΠΕ	Υ	ΜΕΥ	2		3	5	6
702	Χρηματοοικονομική Διοίκηση	ΜΜ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
703	Χρηματοοικονομική Διοίκηση	ΟΧ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
								15	18

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ									
Κωδικός	Μάθημα	Τυπικό Εξάμηνο	Τύπος	Μαθ.	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/Ε	ΔΜ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ									
1	Συστήματα Αποθήκευσης και Διαχείρισης Προμηθειών	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
2	Διοίκηση Τεχνολογίας και Καινοτομίας	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
3	Διαχείριση Έργων Πληροφορικής	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
4	Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6
5	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6
6	Ανάπτυξη Εφαρμογών Βάσεων Δεδομένων	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6
7	Ανάλυση και Σχεδιασμός Επιχειρηματικών Διαδικασιών	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
8	Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6

Κωδικός	Μάθημα	Τυπικό Εξάμηνο	Τύπος	Μαθ.	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/Ε	ΔΜ
7	Μηχανογραφημένη Εμπορική Διαχείριση	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6
8	Κοστολόγηση	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ : ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

1	Εργασιακές Σκέψεις	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
2	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
3	Διαφήμιση	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
4	Οργανωσιακή Συμπεριφορά	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
5	Περιβαλλοντική Διαχείριση και Βιώσιμη Ανάπτυξη	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
6	Διαχείριση Επιχειρηματικών Κινδύνων	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
7	Ψηφιακό Μάρκετινγκ	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
8	Ηγεσία και διαχείριση αλλαγών	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1	Οικονομική Οργάνωση Επιχειρήσεων	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
2	Χρηματολογιστικές Εφαρμογές	Ε'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
3	Ελεγκτική	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
4	Διοικητική Οικονομική	ΣΤ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
5	Περιφερειακή Οικονομική και Ανάπτυξη	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
6	Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Επιχειρηματικότητα	Ζ'	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6

Πηγή: Κεχρής Ε., 2012

Ακόμη, πέρα από τα μαθήματα, δύναται στον φοιτητή η δυνατότητα να έχει πρακτική άσκηση σε κάποια επιχείρηση ή οργανισμό και να ασχοληθεί με την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Η πρακτική άσκηση είναι σαφώς προαιρετική και είναι μια ευκαιρία για τον φοιτητή να εργαστεί και να εφαρμόσει τις γνώσεις του για περίπου δυο μήνες σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα ή σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Μάλιστα, σε κάποιες επιχειρήσεις υπάρχει και χρηματική ανταμοιβή κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πρακτικής άσκησης. Η πτυχιακή εργασία είναι και αυτή προαιρετική και το θέμα της καθορίζεται από τον επιβλέπων καθηγητή, ενώ η προσέγγιση της μπορεί να είναι θεωρητική ή ακόμη και ερευνητική.

Κεφάλαιο 2^ο: Επαγγελματικές δυνατότητες

2.1 Πληροφορίες σχετικά με το τμήμα

Ο πρόεδρος του τμήματος Διοίκησης επιχειρήσεων παρουσιάζει συνοπτικά την ιστορία και τους στόχους του τμήματος αυτού. Πρόκειται για ένα τμήμα που ιδρύθηκε το 1999. Επομένως είναι σχετικά πρόσφατο. Αποτελεί τμήμα της Σχολής Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, η οποία συστάθηκε το 2013.

Ο σκοπός τους τμήματος είναι διπτός. Επιδιώκει να δημιουργήσει άρτιους επιστήμονες υψηλού επιπέδου οι οποίοι θα έχουν σίγουρα τη θεωρητική βάση, ωστόσο θα έχουν λάβει και τις απαραίτητες πρακτικές δεξιότητες προκειμένου να την θέσουν σε εφαρμογή. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν να βελτιώσουν τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους. Τελικά θα είναι σε θέση να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο σύγχρονο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον σε τοπικό, εθνικό ή και διεθνές επίπεδο.

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος έχει συγκεκριμένη στόχευση. Αυτή δεν είναι άλλη παρά την επίτευξη του παραπάνω στόχου. Προκειμένου να υλοποιηθεί αυτός παρακολουθούνται όλες οι σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις. Παράλληλα παρέχονται γνώσεις που αφορούν την Διοίκηση Επιχειρήσεων στο σύνολό της ως επιστήμη.

Το τμήμα δεν περιορίζεται στην παροχή προπτυχιακών σπουδών. Διατηρεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκηση Επιχειρήσεων - Master in Business Administration (M.B.A). Το πρόγραμμα αυτό έχει γνωρίσει μία πρόσφατη αναμόρφωση και είναι σε θέση να προσφέρει εξειδικευμένη γνώση σε βασικές επιστημονικές περιοχές της Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Τέλος, έχει και διδακτορικό τμήμα. Πρόκειται για ένα αρκετά αξιόλογο πρόγραμμα που εφοδιάζει πλήρως τους φοιτητές. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως αρκετοί απόφοιτοί του ακολουθούν ακαδημαϊκή καριέρα σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Το τμήμα πέρα από τους στόχους του θέτει και προτεραιότητες. Η βασικότερη όλων είναι η προαγωγή της έρευνας στο χώρο της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Όπως κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα έχει ερευνητικό έργο που μπορεί κανείς να βρει δημοσιευμένο σε επιστημονικά περιοδικά. Πρέπει να σημειωθεί πως η έρευνά του λαμβάνει διεθνή αναγνώριση. Αυτό έχει γνωστοποιηθεί και από την εξωτερική αξιολόγηση που έχει δεχθεί το τμήμα. Επίσης, στο Τμήμα υλοποιούνται διάφορα ελληνικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα σε αντικείμενα που σχετίζονται με τη Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Είναι ανάγκη να αναφερθεί πως το Τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασίες με πολλά ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ο σκοπός αυτής της ενέργειας είναι από τη μία η ανάπτυξη της έρευνας και από την άλλη η κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού.

Σαφώς, η σχέση του τμήματος με την αγορά εργασίας είναι στενή. Η πρακτική άσκηση που παρέχεται αφορά θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Πρόκειται για ένα απαραίτητο εφόδιο για την προετοιμασία της επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Η αναγνωρισιμότητα της σχολής είναι ολοφάνερη αν λάβει κανείς υπόψη του ότι πολλοί απόφοιτοι είναι υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

2.2 Επαγγελματικές προοπτικές

2.2.1 Γενικά

Οι πτυχιούχοι του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων έχουν δικαίωμα απασχόλησης σε όλο το φάσμα των διοικητικών υπηρεσιών Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Πιο συγκεκριμένα, ανάλογα με την κατάρτιση που έχουν λάβει και τα μαθήματα που έχουν παρακολουθήσει οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να ασχοληθούν με τους ακόλουθους τομείς:

- Ως στελέχη οργανισμών του δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, με αντικείμενο τον προγραμματισμό, την οργάνωση, την καθοδήγηση και τον έλεγχο των διοικητικών δραστηριοτήτων, την λογιστική και φοροτεχνική τους παρακολούθηση, την ανάλυση των προβλημάτων της ανθρώπινης συμπεριφοράς, την στελέχωση και την συμμετοχή των εργαζομένων στη λειτουργία και το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης σε συνδυασμό με τα προβλήματα παραγωγικότητας, την ανάπτυξη και βελτίωση των συστημάτων αμοιβής της εργασίας, την ανάλυση των παραγωγικών συστημάτων και των διαδικασιών εξυπηρέτησης και των γενικών θεμάτων διοίκησης παραγωγής, τη διαχείριση των έργων διοίκησης και οικονομίας, την επικοινωνία και τις δημόσιες σχέσεις, και την ανάλυση των προβλημάτων χρηματοδοτικής διοίκησης της επιχείρησης.

- Ως σύμβουλοι επιχειρήσεων σε θέματα διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, επικοινωνίας και δημόσιων σχέσεων, χρηματοοικονομικής διοίκησης, λογιστικών και φοροτεχνικών θεμάτων, έρευνας αγοράς και ανάπτυξης πωλήσεων, διασφάλισης ποιότητας, επιχειρησιακής έρευνας, διοίκησης παραγωγικών και πληροφοριακών συστημάτων, εκπόνησης επιχειρηματικών σχεδίων.

- Ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα διοίκησης και οικονομίας.

- Ως εκπαιδευτικοί σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

- Σε υπάρχουσα οικογενειακή μικρομεσαία επιχείρηση.

- Ως ιδρυτές δικής τους επιχείρησης.

Το 2006 πραγματοποιήθηκε μια έρευνα. Τα αποτελέσματα αυτής αφορούσαν την απασχόληση των πτυχιούχων της επιστημονικής περιοχής της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το δείγμα της έρευνας ανερχόταν σε 200 επιχειρήσεις και 500 εργαζόμενους (IOBE, 2006). Τα αποτελέσματα που προέκυψαν είναι τα ακόλουθα:

Κατηγορίες Κλάδων της Οικονομίας που απασχολούν, κατά προτεραιότητα, πτυχιούχους Διοίκησης Επιχειρήσεων:

Έντασης Τεχνολογίας (28,87%), Έντασης Ανθρώπινου Κεφαλαίου (28,64%), Έντασης Ανθρώπινου Κεφαλαίου-Κεφαλαίου (22,07%), Έντασης Εργασίας - Κεφαλαίου (15,02%), Έντασης Εργασίας (5,4%).

Τμήματα/Διευθύνσεις στην επιχείρηση/οργανισμό που απασχολούν, κατά προτεραιότητα, πτυχιούχους Διοίκησης Επιχειρήσεων: Οικονομικές υπηρεσίες (28,77%), Γενική Δ/νση-Διοίκηση (20,78%), Ανθρώπινοι πόροι (14,16%), Marketing και Πωλήσεις (13,24%), Εξυπηρέτηση/Υποστήριξη πελατών (9,13%), Εφοδιασμός και Προμήθειες (7,76%), Πληροφοριακά συστήματα-Μηχανογράφηση (3,2%), Παραγωγή (2,51%), Έρευνα και Ανάπτυξη (0,46 %).

Χρόνος Πρώτης Εργασίας:

- Αμέσως μετά – ή και πριν – την απόκτηση του Πτυχίου (58,7 %)
- Μετά από 1-12 μήνες (35,7%)
- Μετά από 12-24 μήνες (3%)
- Μετά από 24-36 μήνες (2,6%)

Από την ίδια έρευνα προέκυψαν και άλλες πληροφορίες. Αυτές αφορούν τις ευκαιρίες-προοπτικές που δίνονται στους πτυχιούχους του τμήματος. Με άλλα λόγια

το βαθμό ζήτησης στην αγορά εργασίας. Οι παρατηρήσεις που έγιναν είναι οι ακόλουθες:

- Περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις (σε ποσοστό 60%) θα χρειασθούν στο άμεσο μέλλον πολλούς ή και πάρα πολλούς πτυχιούχους.

- Οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις φαίνεται να έχουν ανάγκη περισσότερους νέους υπαλλήλους με πτυχία.

- Στον τομέα νέων τεχνολογιών, οι προοπτικές της ζήτησης αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνονται ισχυρότερες για τα τμήματα Marketing, Πωλήσεων, Οικονομικών Υπηρεσιών, Πληροφορικής, Γεν. Διεύθυνσης και Διοίκησης Ανθρωπίνων Πόρων.

- Στον παραδοσιακό τομέα φαίνονται ισχυρότερες για τα τμήματα Marketing, Πωλήσεων και Οικονομικών Υπηρεσιών, όπου εμφανίζονται οι εντονότερες προοπτικές αύξησης της απασχόλησης.

Γίνεται λοιπόν κατανοητό πως οι απόφοιτοι των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας έχουν μεγάλη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Πρέπει να σημειωθεί πως η απασχολησιμότητα τους είναι μεγαλύτερα από τις άλλες κατηγορίες πτυχιούχων.

Ακολουθεί μία περιγραφή που αφορά τα κυριότερα επαγγέλματα που μπορούν να ακολουθήσουν οι απόφοιτοι του Τμήματος.

2. 3 Επαγγέλματα Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διοικητικός Υπεύθυνος Έρευνας Αγοράς και Δημοσκοπήσεων
Το βασικό αντικείμενο του «οριζόντιου» επαγγέλματος του Διοικητικού Υπευθύνου Έρευνας Αγοράς και Δημοσκοπήσεων είναι το σύνολο της διοικητικής οργάνωσης όσον αφορά την προετοιμασία και την υλοποίηση των ερευνών αγοράς και δημοσκοπήσεων στους οργανισμούς/επιχειρήσεις οι οποίοι δραστηριοποιούνται στους κλάδους έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων, διαφήμισης και παροχής επιχειρηματικών συμβουλών.
Διοικητικός Υπεύθυνος Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΜΕ)
Καθήκον ενός Διοικητικού Υπευθύνου ΠΜΕ είναι η εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Ο ρόλος του είναι να φέρει σε πέρας καθήκοντα σχετικά με την υλοποίηση των καθημερινών εργασιών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται.
Διοργανωτής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων
Ο Διοργανωτής/τρια Πολιτιστικών Εκδηλώσεων είναι υπεύθυνος/η για τη οργάνωση μιας πολιτιστικής εκδήλωσης, σύμφωνα με το πλαίσιο λειτουργίας που θέτει το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, της επιχείρησης ή του φορέα υλοποίησης, τις εντολές της προϊσταμένης αρχής και τις ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν για επιτύχει τους στόχους της η διοργάνωση. Ο/η Πολιτιστικός Διοργανωτής/τρια αποτελεί τον απαραίτητο κρίκο μεταξύ προετοιμασίας, οργάνωσης, επίβλεψης και μέριμνας των συνιστωσών μιας πολιτιστικής εκδήλωσης. Ειδικότερα ασχολείται με τις επιμέρους τεχνικές εφαρμογής της οργάνωσης της πολιτιστικής εκδήλωσης, όπως είναι η διεκπεραίωση της προετοιμασίας της, η επίβλεψη της διαμόρφωσης του χώρου για τη διεξαγωγή της και η διοικητική υποστήριξη για την υλοποίησή της. Παράλληλα, επιμελείται το έντυπο υλικό της πολιτιστικής εκδήλωσης, συγκεντρώνει το υλικό για το φάκελο δημοσιότητας, πληροφορεί και ενημερώνει τα Μέσα Ενημέρωσης. Βασική του επίσης επιδίωξη είναι να επιβλέπει την τήρηση του προγράμματος της εκδήλωσης, να διεκπεραιώσει τις οικονομικές λειτουργίες της και να φροντίσει για την υποδοχή και εξυπηρέτηση του κοινού.
Διοικητικός Υπεύθυνος Υπηρεσιών Κατάρτισης

Το βασικό αντικείμενο του επαγγέλματος του Διοικητικού Υπευθύνου Υπηρεσιών Κατάρτισης είναι η συνολική υποστήριξη της λειτουργίας της εκπαιδευτικής μονάδας. Ο Διοικητικός Υπεύθυνος Υπηρεσιών Κατάρτισης: • ενημερώνει τους ενδιαφερομένους (και συχνά ατόμων ευπαθών κοινωνικά ομάδων ή ΑμεΑ) σχετικά με τα προγράμματα κατάρτισης, • σχεδιάζει, οργανώνει, υλοποιεί και αναλαμβάνει τη διαχείριση όλων των ενεργειών κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης, και • υποστηρίζει τις ενέργειες προώθησης στην απασχόληση

Εμπορικός αντιπρόσωπος

Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος είναι εκείνος στον οποίο ανατίθεται σε μόνιμη βάση είτε να διαπραγματεύεται για λογαριασμό άλλου προσώπου (αντιπροσωπευόμενος), την πώληση ή την αγορά εμπορευμάτων είτε να διαπραγματεύεται και να συνάπτει τις πράξεις αυτές επ' ονόματι και για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου. Επίσης, μπορεί να διατηρεί υπαντιπρόσωπους στην έδρα της εγκατάστασής του ή σε άλλες πόλεις μέσα στον γεωγραφικό τομέα στον οποίο ασκεί την δραστηριότητά του. Ο ρόλος του συνίσταται στα εξής: 1) Διερευνά συνεχώς τις εξελίξεις στην αγορά των προϊόντων τα οποία αντιπροσωπεύει (τεχνολογικές βελτιώσεις, εμφάνιση νέων προϊόντων) 2) Αντιπροσωπεύει μια ή περισσότερες επιχειρήσεις έναντι των πελατών 3) Επισκέπτεται πελάτες, επιδεικνύει προϊόντα και προσπαθεί συνεχώς να διευρύνει τα μερίδια της αγοράς των οίκων που αντιπροσωπεύει 4) Παίρνει παραγγελίες και παρακολουθεί την πορεία παράδοσης των εμπορευμάτων στον πελάτη 5) Αναπτύσσει και βελτιώνει την γνώση του σχετικά με τον ανταγωνισμό και τις τεχνικές προώθησης.

Στέλεχος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων

Το Στέλεχος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων είναι ο εργαζόμενος που κατέχει τις απαραίτητες οριζόντιες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ώστε να παρέχει υποστηρικτική διοικητική εργασία στο διοικητικό τομέα του συνόλου της τουριστικής επιχείρησης/φορέα/οργανισμού που εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους και πρακτικές στον προγραμματισμό, οργάνωση, διεύθυνση και έλεγχο.

Στέλεχος Τμήματος Ποιότητας

Το Στέλεχος Τμήματος Ποιότητας, εργάζεται σε Τμήματα Ποιότητας

επιχειρήσεων / οργανισμών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Πρέπει να διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις, από τις κάτωθι γνωστικές περιοχές: 1) Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, 2) Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, 3) Διοίκηση Παραγωγής, 4) Στατιστική, 5) Στατιστικό έλεγχο διεργασιών, 6) Τεχνικές Διοίκησης Ποιότητας

Στέλεχος Υποστήριξης Marketing

Το Στέλεχος Υποστήριξης Marketing : α) συμμετέχει σε έρευνες μάρκετινγκ, στην ανάλυση της κίνησης της αγοράς και στην πρόβλεψη του όγκου των πωλήσεων που μπορεί να επιτευχθεί, στις διαδικασίες σχεδιασμού, εισαγωγής και ανάπτυξης νέων προϊόντων στην αγορά , στη συγκέντρωση και επεξεργασία των στοιχείων για τις πωλήσεις, το κέρδος και τις επενδύσεις, στη διαδικασία τιμολόγησης του προϊόντος, β) συνεργάζεται με τους ειδικούς για τη διαφήμιση, προβολή και προώθηση των προϊόντων

Υπάλληλος Διαχείρισης Συστήματος Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Ο «Υπάλληλος διαχείρισης συστήματος ηλεκτρονικού εμπορίου» αποτελεί ένα σχετικά νέο επάγγελμα το οποίο σχετίζεται με την είσοδο στο επιχειρηματικό περιβάλλον του ηλεκτρονικού εμπορίου και είναι επιφορτισμένος με όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για την οργάνωση, την εκτέλεση και την παρακολούθηση της ηλεκτρονικής παραγγελιοληψίας.

Ασφαλιστικός Υπάλληλος

Ασφαλιστικός Υπάλληλος είναι ο εργαζόμενος σε ασφαλιστική εταιρία ή εταιρία ασφαλιστικής διαμεσολάβησης που αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει στο πλαίσιο μιας οργανωτικής – ιεραρχικής δομής και μέσω προκαθορισμένων οδηγιών και διαδικασιών, μέρος ή σύνολο διοικητικών – υποστηρικτικών εργασιών γραφείου ενός οργανισμού, υπό την καθοδήγηση προϊσταμένου και με σκοπό την αποτελεσματική λειτουργία του οργανισμού.

Πηγή: http://www.ekepis.gr/Δράσεις_Υπηρεσίες_Επαγγελματικά_Περιγράμματα

Κεφάλαιο 3^ο: Επαγγελματικά δικαιώματα

3.1 Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων

Στο Προεδρικό Διάταγμα 514/89/τ.Α΄/218/89 καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Καθορισμός

1. Οι πτυχιούχοι του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες είτε αυτοδύναμα ως στελέχη επιχειρήσεων διάφορων δραστηριοτήτων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα

2. Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν τις παρακάτω αρμοδιότητες:

2.1. Καθορισμός του επιχειρησιακού χώρου

2.2. Προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση και έλεγχο των διοικητικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων

2.3. Ανάλυση προβλημάτων ανθρώπινης συμπεριφοράς στον επιχειρησιακό χώρο.

2.4. Πρόταση συστημάτων αμοιβής εργασίας και συμμετοχής των εργαζομένων στη λειτουργία και το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης σε συνδυασμό σε προβλήματα παραγωγικότητας.

2.5. Πρόταση διαδικασιών στελέχωσης της επιχείρησης με ανθρώπινο δυναμικό

2.6. Ανάλυση παραγωγικών συστημάτων και διαδικασιών και γενικών θεμάτων διοίκησης παραγωγής

2.7. Ανάλυση προβλημάτων χρηματοδοτικής Διοίκησης της Επιχείρησης

3. Οι πτυχιούχοι του τμήματος εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας, σχετικής με τους τομείς της ειδικότητάς τους.

4. Οι πτυχιούχοι του τμήματος, απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επίσης μπορούν να ασχοληθούν ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα ειδικότητάς τους

5. Οι πτυχιούχοι του τμήματος με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω δικαιωμάτων

Συμπληρωματικά δικαιώματα έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2515/97 "Άσκηση Επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού" (ΦΕΚ 154/τ.Α'/25-7-97) και του Π.Δ.340/98 "Περί επαγγέλματος του Λογιστή - Φοροτεχνικού και της άδειας ασκήσεως του" (ΦΕΚ 228/τ.Α'/6-10-98) όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθ.13 του Ν.2771/99 (ΦΕΚ 280/τ.Α'/16-12-99) και του άρθ.17 του

Ν.3470/2006 (ΦΕΚ 132/τ.Α'/28-6-2006), σύμφωνα με τις οποίες οι απόφοιτοι έχουν το δικαίωμα της απόκτησης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού.

Οι απόφοιτοι του τμήματος έχουν επίσης τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στους διαγωνισμούς του δημοσίου για διοικητικά στελέχη καθώς και στις προκηρύξεις της ΑΣΠΑΙΤΕ (πρώην ΣΕΛΕΤΕ) για την απόκτηση εξειδίκευσης στην διδακτική. Με τον τρόπο αυτό τους δίνεται η δυνατότητα να διδάξουν μαθήματα της ειδικότητάς τους στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Έτσι τους δίνεται η δυνατότητα να ακολουθήσουν ακόμα και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία αν το επιθυμούν. Βέβαια πρέπει να λάβουν την ανάλογη εκπαίδευση πέρα από την τριτοβάθμια. Δηλαδή να κάνουν συμπληρωματικές σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο (Master και Διδακτορικό), εμπειρία κατάλληλου επιπέδου, και ερευνητική δραστηριότητα, που ποικίλουν ανάλογα με την προκηρυσσόμενη βαθμίδα.

Επίσης, οι ρυθμίσεις του ΦΕΚ 132/28.06.2006 προβλέπουν:

Οι απόφοιτοι των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων των ΤΕΙ έχουν τη δυνατότητα λήψης άδειας ασκήσεως λογιστή φοροτεχνικού Γ΄ τάξης από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, μετά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή επί 4ετία μετά την απόκτηση του πτυχίου και την δυνατότητα λήψης άδειας

ασκήσεως λογιστή φοροτεχνικού Β΄ τάξης μετά την 3ετή άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή Γ΄ τάξης.

3.2 Απασχόληση στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα

3.2.1 Γενικά

Οι προσλήψεις στους δημόσιους φορείς γίνονται μέσω του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) με γραπτό διαγωνισμό ή με σειρά προτεραιότητας. Το Προεδρικό Διάταγμα 50 του 2001 (Π.Δ. 50/2001) όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 347/2003 καθορίζει τα προσόντα διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα κατά κλάδο ή ειδικότητα για θέσεις μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Οι πτυχιούχοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Με τη συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς αυτούς μπορούν να διεκδικούν θέσεις που αφορούν είτε αποκλειστικά σε ειδικότητες που απαιτούν πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων είτε γενικότερα σε θέσεις διοικητικού προσωπικού που υπάγονται στον κλάδο Τεχνολογικής Κατεύθυνσης (Τ.Ε.) των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας (Σ.Δ.Ο.).

Σύμφωνα με το ΠΔ 347/2003 παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς να περιορίζουν, με την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων, τα αντικείμενα σπουδών που απαιτούνται. Με την πρακτική αυτή το προσοντολόγιο αναφέρεται σε ορισμένους μόνο τίτλους από τους προβλεπόμενους, ή ορίζονται τίτλοι σπουδών ως κύριοι ή επικουρικοί, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες του φορέα σε εξειδικευμένο προσωπικό.

Για την πρόσληψη στο δημόσιο ωστόσο υπάρχει ένας ακόμα παράγοντας. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να γνωρίζουν να χειρίζονται ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ο τρόπος απόδειξης της γνώσης αυτής (ΦΕΚ 63/9-3-2005), μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τίτλους σπουδών, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης, από

την αναλυτική βαθμολογία των οποίων προκύπτει ότι έχουν παρακολουθήσει τέσσερα τουλάχιστον μαθήματα, υποχρεωτικά ή κατ' επιλογή, Πληροφορικής ή χειρισμού Η/Υ. Το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Πειραιά προσφέρει αυτή την κατάρτιση. Μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του περιλαμβάνει τέσσερα τέτοια υποχρεωτικά ή κατ' επιλογή μαθήματα. Επομένως με την επίδειξη μίας αναλυτικής βαθμολογίας οι φοιτητές μπορούν να αποδείξουν την γνώση χειρισμού Η/Υ και Πληροφορικής για τις προκηρύξεις του δημοσίου τομέα.

Επίσης είναι αναγκαίο οι προσληφθέντες να γνωρίζουν μία ξένη γλώσσα. Αυτό το προσόν είναι πολύ βασικό. Επιτρέπεται να υπάρχει ποικιλία στα επίπεδα εκμάθησης της γλώσσας. Ωστόσο το επίπεδο αυτό θα πρέπει να αποδεικνύεται με τα αντίστοιχα κρατικά πιστοποιητικά γλωσσομάθειας ή τα ισοδύναμα επιλεγμένων ξένων πανεπιστημίων, που αναφέρονται κάθε φορά στις αντίστοιχες προκηρύξεις (συνήθως αναφέρονται του Πανεπιστημίου του Cambridge της Μεγάλης Βρετανίας και του Πανεπιστημίου του Michigan των Η.Π.Α.).

3.3 Απασχόληση στη Δημόσια Διοίκηση

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσοι εργάζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Οι απόφοιτοι του τμήματος μπορούν να καταλάβουν θέσεις προσωπικού τεχνολογικής εκπαίδευσης που απαιτούν πτυχίο Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και συνήθως οι θέσεις αναφέρονται ως ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

Το Προεδρικό Διάταγμα 50 του 2001 (Π.Δ. 50/2001) όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 347/2003 καθορίζει τα προσόντα διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα κατά κλάδο ή ειδικότητα για θέσεις μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού.

Επίσης μετά από εξετάσεις στο ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ε.Κ.Δ.Δ.) (Πειραιώς 211 και Θράκης 2, 17778, Ταύρος: www.ekdd.gr) και διάρκεια φοίτησης 2 ετών οι απόφοιτοι των Τμημάτων

- 1) Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.)

2) Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α

με την αποφοίτησή τους διορίζονται σε θέσεις του Δημόσιου Τομέα.

3.4 Απασχόληση σε Δ.Ε.Κ.Ο. και Ο.Τ.Α.

Για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς καθώς και για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν για την κατηγορία των στελεχών δημόσιας διοίκησης με τις πιθανές ιδιαίτερες ρυθμίσεις που ισχύουν κάθε φορά στην αντίστοιχη προκήρυξη, γι' αυτές τις κατηγορίες απασχόλησης.

Απασχόληση στον Ιδιωτικό Τομέα

Η ορθή κατάρτιση των ατόμων που εργάζονται στην οικονομία είναι πολύ σημαντική. Είναι γενικώς αποδεκτό πως μια οικονομία για να αναπτυχθεί απαιτεί να εργάζονται σε αυτή άτομα που μπορούν έχουν ικανότητες διοίκησης και γνώσης. Η εκπαίδευση λοιπόν πρέπει να στοχεύει στην βελτίωση της γνώσης, των δεξιοτήτων και της επιχειρηματικότητας των εργαζομένων.

Το κράτος σε αυτή τη φάση έχει ως μοναδική υποχρέωση να παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες για τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους. Επομένως η τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην παροχή πτυχίων. Αντίθετα θα πρέπει να δίνει την δυνατότητα συνεχούς κατάρτισης σε πτυχιούχους, εργαζόμενους ή ανέργους. Αυτός ήταν και ο λόγος σύστασης Σχολών Δια Βίου Κατάρτισης σε όλα τα ΑΕΙ, που προβλέπεται από το Νόμο 4009/2011.

Κεφάλαιο 4^ο: Απασχόληση

4.1 Απασχολησιμότητα

Ως απασχολησιμότητα εννοούμε αφενός την ικανότητα απασχόλησης ενός εργαζόμενου σε αμοιβόμενη θέση εργασίας σε μόνιμη βάση, αφετέρου τη δυνατότητα επιλογής νέας θέσης απασχόλησης, αν το χρειαστεί ή αν το θελήσει, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Είναι ακόμα σημαντικό να υπάρχει η δυνατότητα να βελτιώνει συνεχώς το προφίλ των γνώσεων και δεξιοτήτων του ώστε να μπορεί να διατηρήσει τη θέση του. Πρέπει να σημειωθεί ότι είναι βασικό για να ισχύει ο ορισμός αυτός η ανεργία να βρίσκεται σε φυσιολογικά επίπεδα καθώς επίσης να μην παρατηρούνται ακραία κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα.

Βέβαια οι γνώσεις που είναι απαραίτητες για να ανταπεξέλθει κανείς σε μία θέση διαφέρουν μεταξύ χωρών, αλλά και μεταξύ διαφορετικών περιοχών της ίδιας χώρας και είναι ανάλογες προς από τη συγκέντρωση, το είδος, το μέγεθος και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της κάθε περιοχής.

Η επιχειρηματικότητα είναι ένα βασικό προσόν για τα σημερινά δεδομένα. Δεν είναι απαραίτητη μονάχα όταν επιθυμεί το άτομο να ανοίξει μία δική του επιχείρηση. Είναι χρήσιμη ακόμα και όταν πρόκειται να εργασθεί ως στέλεχος μιας άλλης επιχείρησης. Επομένως αποτελεί σημαντική δεξιότητα που σχετίζεται άμεσα με την απασχολησιμότητα. Ως προς αυτό το επίπεδο οι απόφοιτοι των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση καθώς ο προσανατολισμός των σπουδών τους είναι κατ' εξοχήν προς αυτή την κατεύθυνση.

Την απασχολησιμότητα μπορεί να την εξετάσει κανείς από δύο πλευρές. Η μία είναι από τη σκοπιά του εργαζόμενου ο οποίος πρέπει συνεχώς να ανταπεξέρχεται στις απαιτήσεις των εξελίξεων της εργασίας του εντός τους εργασιακού του χώρου προκειμένου να εξακολουθεί να είναι χρήσιμος και παραγωγικός για τη συνέχιση των καθηκόντων του (αμυντική απασχολησιμότητα) ή και για την αναβάθμισή του σε μια καλύτερη θέση (επιθετική απασχολησιμότητα). Η άλλη είναι εκείνη κατά την οποία ο εργαζόμενος μπορεί να ανταπεξέλθει σε διαφορετικές θέσεις άλλων επιχειρήσεων

χωρίς όμως επαγγελματική ανέλιξη (αμυντική απασχολησιμότητα) ή να κατορθώνει να διεκδικεί καλύτερες θέσεις σε άλλες επιχειρήσεις (επιθετική απασχολησιμότητα).

Εξετάζοντας όλα τα παραπάνω προκύπτει ένα συμπέρασμα. Ο εργαζόμενος τόσο κατά την αναζήτηση εργασίας όσο και κατά την προσπάθεια διατήρησης αυτής οφείλει να κάνει προσπάθειες διαρκούς εκσυγχρονισμού και βελτίωσης. Αυτή θα πρέπει να είναι η πάγια στρατηγική του προκειμένου να επιτύχει την ύπαρξη κατάλληλου περιβάλλοντος διατήρησης και ανάπτυξης της απασχολησιμότητας.

Η σημερινή οικονομική κατάσταση σαφώς δεν είναι καλή. Για το λόγο αυτό προτείνεται στους απόφοιτους των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων να επιλέγουν θέσεις οι οποίες παρέχουν αυξημένη δυνατότητα βελτίωσης των δεξιοτήτων και γνώσεών τους. Μπορεί συχνά να μην έχουν το οικονομικό όφελος που επιθυμούν. Ωστόσο μια τέτοια θέση θα τους δώσει τα κατάλληλα εφόδια ώστε να έχουν μεγαλύτερη διαχρονική αμυντική αλλά και επιθετική απασχολησιμότητα στη σημερινή αυξανόμενη κοινωνικοοικονομική αβεβαιότητα.

Οι απόφοιτοι, προκειμένου να αυξήσουν την απασχολησιμότητά τους, θα πρέπει να έχουν ως στρατηγική τους επιλογή την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των δεξιοτήτων και γνώσεών τους μέσα από επιλεγμένους διαύλους επικοινωνίας, όπως είναι η συνεχιζόμενη εκπαίδευση, η δικτύωση σε επαγγελματικούς φορείς, και η προσωπική μελέτη. Οι απόφοιτοι των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων έχουν στο πρόγραμμα σπουδών τους ενσωματωμένο το σημαντικό πλεονέκτημα της αρχικής γνώσης και των απαραίτητων δεξιοτήτων που μπορούν να τους βοηθήσουν στο να αναπτύξουν και να βελτιώσουν την σημαντική ικανότητα της δημιουργίας και διαχείρισης του προφίλ απασχολησιμότητάς τους.

4.1.1 Τυπικές Απαιτούμενες Γνώσεις – Δεξιότητες

Οι συνήθεις εργοδότες στον Ιδιωτικό Τομέα είναι:

- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- Επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων

- Τράπεζες

Σε γενικές γραμμές οι εργασίες που απασχολείται ένας απόφοιτος Διοίκησης Επιχειρήσεων ανάλογα με τις ειδικότερες γνώσεις και εμπειρία του είναι:

1. Ανάλυση αγοράς και έρευνες ικανοποίησης πελατών
  2. Ενημέρωση και εκπαίδευση προσωπικού σε διοικητικά θέματα.
  3. Επικοινωνία με άλλους εργαζόμενους.
  4. Επικοινωνία με το περιβάλλον του οργανισμού (δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες, πελάτες, προμηθευτές, κλπ).
  5. Καλλιέργεια καλών δημόσιων σχέσεων για την προβολή και διατήρηση της εταιρικής εικόνας ή εικόνας του οργανισμού
  6. Λογιστικές εργασίες και κοστολόγηση
  7. Μέτρηση αποτελεσματικότητας ενεργειών και έργων
  8. Οργάνωση και διεκπεραίωση αλληλογραφίας.
  9. Οργάνωση και διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού σε επίπεδο ομάδας έργου, τμήματος και άλλων επιπέδων διοίκησης σε διάφορα επίπεδα εξέλιξης στην σταδιοδρομία ενός στελέχους.
  10. Συμμετοχή στη σύνταξη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.
  11. Συμμετοχή στο σχεδιασμό νέων προϊόντων & παρερχομένων υπηρεσιών.
  12. Σύνταξη επιχειρηματικών σχεδίων
  13. Σύνταξη τεχνικοοικονομικών μελετών
  14. Σχεδιασμός και υλοποίηση έργων και ενεργειών
  15. Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης
- Οι απαιτούμενες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που, κατά κανόνα, απαιτούνται από έναν απόφοιτο Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι:

1. Ανάλυση αγοράς, συγκέντρωση πληροφοριών για την προώθηση των προϊόντων του, για τον ανταγωνισμό, για τάσεις και αναμενόμενες εξελίξεις.
2. Γνώσεις λογιστικής και κοστολόγησης
3. Γνώσεις φοροτεχνικών θεμάτων και γενικότερα των νομικών θεμάτων που αφορούν τη συνήθη λειτουργία της επιχείρησης
4. Ευχέρεια και άνεση στον γραπτό και προφορικό λόγο, ικανότητες γραπτών, προφορικών και ηλεκτρικών παρουσιάσεων.
5. Έφεση στην δημιουργικότητα και την καινοτομία.
6. Ηγετικές ικανότητες
7. Ικανότητα εργασίας σε ομαδικό περιβάλλον, ικανότητες ευελιξίας και διαπραγμάτευσης, ικανότητα εργασίας κάτω από πίεση.
8. Ικανότητα λήψης αποφάσεων και ευχέρεια επίλυσης προβλημάτων
9. Οργανωτική και αναλυτική ικανότητα.
10. Πολύ καλές επικοινωνιακές δυνατότητες.
11. Χρήση λογισμικού γραφείου, εργαλείων αναζήτησης πληροφοριών στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
12. Χρήση της Αγγλικής γλώσσας στο γραπτό κυρίως λόγο

4.1.2 Ειδικές Απαιτούμενες Γνώσεις

Οι απόφοιτοι του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων έχουν και άλλες επιλογές για την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Έχουν τη δυνατότητα να εργασθούν σε επαγγέλματα που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις που πιστοποιούνται μετά από εξετάσεις σε αντίστοιχους φορείς. Τα επαγγέλματα αυτά με τη σχετική Νομοθεσία που τα διέπουν και τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος είναι:

Α) Ορκωτός ελεγκτής λογιστής

(Ν. 3693/2008, Φ.Ε.Κ. 174/Α/25-8-2008) (Υπ. Αποφ. 29580/940/15-7-2008, Φ.Ε.Κ. 1245/Β/24-6-2009) (Κανονιστική Πράξη 0005/2009/19-4-2010)

Διεύθυνση: Καποδιστρίου 28, 10682, Αθήνα. τηλ 3891437

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: www.soel.gr

Φορέας Χορήγησης Επαγγελματικής Άδειας σε Νόμιμους Ελεγκτές: Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

4.1.3 Προϋποθέσεις για τη Χορήγηση Επαγγελματικής Άδειας σε Νόμιμους Ελεγκτές:

1) Ύπαρξη απαιτούμενων κριτηρίων εντιμότητας.

2) Επιτυχής ολοκλήρωση του θεσπισμένου βαθμού εκπαίδευσης (δευτεροβάθμια) για την εισαγωγή σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης.

3) Επιτυχής συμμετοχή στις επαγγελματικές εξετάσεις που ορίζει ο Ν. 3693/2008.

4) Ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης (τρία έτη για τους αποφοίτους Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.) εκ των οποίων τα δύο μετά την επιτυχή περαίωση των επαγγελματικών εξετάσεων.

Β) Χρηματιστηριακός εκπρόσωπος

Αρμόδιος Φορέας: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

(Ν. 1806/1988, Φ.Ε.Κ. 207/Α/20-9-1988) (Ν. 2324/1995, Φ.Ε.Κ. 146/Α/17-7-1995) (Υπ. Αποφ. 2/294/2004, Φ.Ε.Κ. 483/Β/5-3-2004)

Διεύθυνση: Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου, 105 62, Αθήνα. 3377157

Ηλεκτ/κή Διεύθυνση: www.hcmc.gr

Προϋποθέσεις για τη Συμμετοχή στις Εξετάσεις για την Άσκηση του Επαγγέλματος του Χρηματιστηριακού Εκπροσώπου:

1) Ηλικία τουλάχιστον είκοσι πέντε ετών.

2) Πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.

4.2 Αυτοαπασχόληση – Επιχειρηματικότητα

Οι μικρές επιχειρήσεις αποτελούν το βασικό τομέα απασχόλησης πολλών ατόμων. Πρόκειται για το μεγαλύτερο και δυναμικότερο ποσοστό (άνω του 99%) των επιχειρήσεων στην Ευρώπη αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο. Έχει υπολογισθεί ότι απασχολούν περισσότερο από τα δύο τρίτα του πληθυσμού.

Η τεχνολογική ανάπτυξη και ο αυτοματισμός προσφέρουν νέες δυνατότητες. Πλέον είναι εφικτή η ανάπτυξη και η λειτουργία μικρότερων ευέλικτων μονάδων οι οποίες θα έχουν ικανοποιητικές οικονομικές απολαβές. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες και προϊόντα προσαρμοσμένα στις ανάγκες του κάθε καταναλωτή με διακυμάνσεις στην ποιότητα και την στιγμή που πρέπει.

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορεί να μετατραπούν σε εντελώς καινοτόμες. Έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά που τους το επιτρέπουν. Αυτά είναι η ευελιξία αλλά και η δυνατότητα λήψης αποφάσεων με μεγάλη ταχύτητα. Έτσι αναλογικά μία μικρή επιχείρηση μπορεί να γίνει πιο κερδοφόρα από ότι μία μεγάλη. Επομένως οι οικονομίες κλίμακας που μπορεί να επιτύχει μια μεγάλη επιχείρηση μπορεί να είναι σχετικά μικρότερες από τις οικονομίες σκοπού στις οποίες είναι ευκολότερο να ανταγωνιστεί μια μικρή επιχείρηση.

Παράλληλα αν η μικρή επιχείρηση πάει ένα βήμα παραπέρα μπορεί να κερδίσει ακόμα περισσότερα. Αν δηλαδή αναπτύξει ή ενταχθεί σε δικτυώσεις καινοτομίας είτε στην προμήθεια υλικών είτε στην εύρεση πελατών είτε στην ανάπτυξη και βελτίωση των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών ή παραγωγής αγαθών, η μικρή επιχείρηση μπορεί να κατακτήσει μεγαλύτερα μερίδια αγοράς και αύξηση της βιωσιμότητάς της.

Ο πτυχιούχος Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει διάφορες επιλογές. Μπορεί να προσφέρει ατομικές υπηρεσίες δημιουργώντας τη δική του επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή παραγωγής αγαθών. Οι υπηρεσίες που μπορεί να παρέχει εκτείνονται σε μεγάλη κλίμακα. Αφορούν όλο το φάσμα των επαγγελματικών του δικαιωμάτων. Ακόμα όταν οι επιχειρήσεις είναι συνθετότερες δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τη συνεργασία πολλών ειδικοτήτων.

Ανάλογες είναι και οι περιπτώσεις παραγωγής αγαθών. Είναι απαραίτητη η συνύπαρξη κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού αλλά και η ύπαρξη των κατάλληλων πόρων. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων στο μεγαλύτερο τμήμα των αγορών. Σε αυτό τον κλάδο οι ευκαιρίες απασχόλησης για έναν απόφοιτο του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι πολύ περισσότερες από απόφοιτους άλλων τμημάτων. Αυτό συμβαίνει καθώς για να πετύχει μία επιχείρηση απαιτείται η ύπαρξη διοικητικών γνώσεων και δεξιοτήτων.

4.3 Γραφεία Διασύνδεσης

Τα γραφεία διασύνδεσης που λειτουργούν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ και Πανεπιστημίων) ανακοινώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα στους δικτυακούς τους τόπους ανακοινώσεις για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας και τις προκηρύξεις διαγωνισμών που αφορούν το δημόσιο τομέα, ανακοινώνουν τις διαθέσιμες υποτροφίες για μεταπτυχιακά προγράμματα, ευκαιρίες κατάρτισης, και άλλα χρήσιμα στοιχεία που μπορεί να βοηθήσουν στην προσπάθεια ανεύρεσης εργασίας.

Κεφάλαιο 5^ο: Επιχειρηματικό πλάνο

5.1 Ίδρυση Μικρής Επιχείρησης

Η ίδρυση Μ.Μ.Ε. μπορεί να τύχει οικονομικής ενίσχυσης είτε στα πλαίσια αναπτυξιακών Νόμων, είτε στα πλαίσια επιδοτούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παράλληλα οι φοιτητές τέτοιων τμημάτων γνωρίζουν τα βήματα που απαιτούνται για να ανοίξει μία επιχείρηση στη χώρα μας. Αυτά σύμφωνα με ανάρτηση του ΕΟΜΜΕΧ (Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας) στην ιστοσελίδα του:

<http://www.eommex.gr/greek/services/guide/newstart.htm>

Είναι τα ακόλουθα:

ΒΗΜΑ 1ο

Ο ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΕΔΡΑ) της επιχείρησης είναι απαραίτητο να είναι γνωστός και εξασφαλισμένος πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια

ΒΗΜΑ 2ο

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

- Για τα Φυσικά Πρόσωπα (Ατομικές επιχειρήσεις) δεν απαιτούνται ιδιαίτερες νομικές διαδικασίες ίδρυσης.

- Για τα Νομικά Πρόσωπα (Εταιρείες) απαιτούνται νομικές διαδικασίες και ενέργειες όπως:

- ο Συμβουλή ειδικού νομικού ή/ και οικονομικού-επιχειρησιακού συμβούλου.

- ο Κατάθεση του καταστατικού της εταιρείας στο Πρωτοδικείο (οι Ε.Π.Ε. και οι Α.Ε. ακολουθούν άλλη πορεία).

ο Οι Ε.Π.Ε. υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή/και σε τοπικό τύπο.

ο Οι Α.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στον κατά τόπους Νομάρχη ή στην Διεύθυνση Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών των Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα Α.Ε, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.

ΒΗΜΑ 3ο

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων ίδρυσης επιχείρησης είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο οικείο ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ (Ν.2081/92). Τα συνήθη Επιμελητήρια όπου εγγράφονται οι ΜΜΕ, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας και το μέγεθός τους, είναι τα κατά τόπους Βιοτεχνικά, Εμπορικά-Βιομηχανικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια.

- Κατ' αρχή στο Επιμελητήριο γίνεται αναγγελία έναρξης, προεγγραφή και εκδίδεται βεβαίωση δικαιώματος χρήσης επωνυμίας και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου της επιχείρησης.

- Το Επιμελητήριο ενημερώνει επίσης για τις απαραίτητες για την ίδρυση ενέργειες.

- Οριστική εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο γίνεται: για τις Ατομικές Επιχειρήσεις εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών (δήλωση έναρξης εργασιών στην ΔΟΥ) και για τα Νομικά Πρόσωπα εντός 2 μηνών από την σύστασή τους (δημοσίευση του καταστατικού τους).

ΒΗΜΑ 4ο

Στον ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΦΟΡΕΑ εγγράφονται, κατά κανόνα υποχρεωτικά (Ν2084/92), τα φυσικά πρόσωπα και οι εταίροι-μέλη των νομικών προσώπων άνω των 18 ετών, όταν η δραστηριότητα ασκείται σε πόλη άνω των 2.000 ατόμων (σε ορισμένες περιπτώσεις και σε μικρότερες). Οι φορείς των ΜΜΕ εγγράφονται συνήθως στο κατά τόπους Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ), το Ταμείο Εμπόρων (ΤΑΕ) και σε ειδικές περιπτώσεις σε άλλα ταμεία (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΙΚΑ κ.λπ.) Πληροφορίες δίδονται στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την αίτηση εγγραφής και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

ΒΗΜΑ 5ο

Οι περισσότερες επιχειρήσεις που θα ασκήσουν μεταποιητική δραστηριότητα υποχρεούνται σε έκδοση ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ και στην συνέχεια ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (βάσει του Π.Δ. 84/84 και του Ν. 2516/97). Οι Διευθύνσεις Βιομηχανίας των κατά τόπους Νομαρχιών είναι αρμόδιες για την πληροφόρηση των υπόχρεων ή μη κατηγοριών και για την έκδοση των αδειών.

Η Αδεια Εγκατάστασης εκδίδεται για το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι εργασίες εγκατάστασης της επιχείρησης (2-6 μήνες ή 2 χρόνια όταν υπάρχουν κτιριακά).

Η Αδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης, αντικαθιστά την Αδεια Εγκατάστασης και η διάρκειά της είναι αορίστου χρόνου.

Πληροφορίες δίδονται από τις κατά τόπους Νομαρχίες (Δ/νσεις Βιομηχανίας) για τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνυποβληθούν με την αίτηση. Στα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται μελέτες και άδειες που εκδίδονται από άλλες αρχές (όπως οικοδομικές, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωροθέτησης) που απαιτείται χρόνος και επιπλέον ενέργειες για την έκδοσή τους.

ΒΗΜΑ 6ο

ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

• Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να έχουν Αδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Παραδείγματα τέτοιων κατηγοριών είναι:

ο Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές και εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, αεροσκάφη.

ο Υδραυλικά, κλιματιστικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες.

ο Κουρείς-κομμωτές, οπτικά είδη, οδοντοτεχνίτες.

ο Μηχανουργεία * επισκευές μηχανών.

ο Εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων.

ο Επαγγέλματα τουριστικά, υπηρεσίες μεταφορών, περιπτώσεις λιανικού εμπορίου.

ο Άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες.

- Ορισμένες επίσης επιχειρήσεις και επαγγελματικές δραστηριότητες υποχρεούνται σε έκδοση Ειδικής Αδειας Λειτουργίας (ανεξάρτητα από την Τεχνική Αδεια Λειτουργίας της προηγούμενης παραγράφου). Τέτοιες επιχειρήσεις και δραστηριότητες είναι:

ο Με αντικείμενο σχετικό με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, ιατρική (μηχανήματα κ.λπ.), οπτικά.

ο Με αντικείμενο σχετικό με τον άνθρωπο γενικότερα (κουρεία κ.λπ.), με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, με τον τουρισμό.

ο Ορισμένες εμπορικές δραστηριότητες.

Η πλειονότητα των Αδειών Ασκήσεως Επαγγέλματος και των Ειδικών Αδειών Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες για την δραστηριότητα Δ/σεις των κατά τόπους Νομαρχιών, όπως Δ/σεις Βιομηχανίας, Υγιεινής, Μεταφορών κ.λπ, καθώς και από άλλες αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), Δ/ση Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης κ.λπ. Οι ίδιες αρχές ενημερώνουν για την υποχρέωση ή όχι της επιχείρησης σε έκδοση ειδικής άδειας, καθώς και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ορισμένες σχετικές πληροφορίες δίδονται επίσης από τα Επιμελητήρια.

ΒΗΜΑ 7ο

ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ (ΑΦΜ) ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

- Κάθε υποψήφιος επιτηδευματίας υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), κατ'αρχήν, το έντυπο Μ5 "Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης". Στην συνέχεια, αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της ίδρυσης και πριν την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης, υποβάλλεται η δήλωση διακοπής των εργασιών ίδρυσης. Συγχρόνως υποβάλλεται το έντυπο Μ2 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου" από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το

έντυπο Μ3 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου" από τα Νομικά Πρόσωπα. Σειρά άλλων δηλώσεων και δικαιολογητικών απαιτείται να συνυποβληθούν με την Δήλωση έναρξης εργασιών, για τα οποία είναι αρμόδια να ενημερώσει η ΔΟΥ του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση. Με την έναρξη των εργασιών καταβάλλεται και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% του μετοχικού κεφαλαίου) καθώς και τέλη χαρτοσήμου, το ύψος των οποίων κυμαίνεται ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης και τον πληθυσμό του τόπου όπου ασκείται η δραστηριότητα.

- Υποχρεωτικά εκδίδεται ΑΦΜ για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα. Κατά κανόνα ΑΦΜ αποδίδεται ήδη στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους ΔΟΥ. Ο ίδιος ΑΦΜ ισχύει και μετά την

Δήλωση έναρξης εργασιών και δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στην νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κ.λπ. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η μετατροπή από εταιρική μορφή σε ατομική επιχείρηση και το αντίστροφο, οπότε εκδίδεται νέος ΑΦΜ. Η οικεία ΔΟΥ πληροφορεί για τις λεπτομέρειες και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

- Οι επιχειρήσεις και επαγγελματίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ορισμένα θεωρημένα Βιβλία και Στοιχεία, που ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων, ανάλογα με την νομική μορφή, το είδος της δραστηριότητας, την κατηγορία τήρησης Βιβλίων κ.λπ. Η θεώρηση γίνεται από την ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης, εκτός των Α.Ε. που υπάγονται σε ΔΟΥ ΦΑΒΕ και ΦΑΕΕ. Η οικεία ΔΟΥ ενημερώνει για την κατηγορία Βιβλίων, για τα είδη Βιβλίων και Στοιχείων που πρέπει να τηρούνται θεωρημένα και για τον χρόνο και τα δικαιολογητικά της θεώρησης.

ΒΗΜΑ 8ο

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- Ο εργοδότης υποχρεούται να καταθέσει Δήλωση και Κάρτα Πρόσληψης, για κάθε εργαζόμενο που προσλαμβάνει, στο κατάστημα του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση.

- Στην συνέχεια ο εργοδότης υποβάλλει Κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας στα κατά τόπους γραφεία της Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) συνυποβάλλεται και το έντυπο "Δήλωση Εργοδότη για πρόσληψη κοινοτικού εργαζόμενου". Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος τρίτης χώρας απαιτούνται κατά περίπτωση και άλλα δικαιολογητικά. Η πληροφόρηση στην περίπτωση αυτή είναι αρμοδιότητα του ΟΑΕΔ και της Δ/σης Εργασίας των κατά τόπους Νομαρχιών.

- Τέλος ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να παρουσιαστεί (ως εργοδότης) και να δηλώσει τους εργαζόμενους στον ασφαλιστικό τους φορέα, που κατά κανόνα είναι το κατά τόπους Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ).

ΒΗΜΑ 9ο

Ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες δραστηριότητες μιας επιχείρησης ή επαγγελματικής δραστηριότητας, μπορεί να απαιτούνται και άλλες κατά περίπτωση, ενέργειες κατά την διαδικασία της ίδρυσής της. Για παράδειγμα:

- Μια επιχείρηση μπορεί να ζητήσει κατοχύρωση Εμπορικού σήματος. (Ν. 2239/94). Αρμόδια η Δ/ση Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

- Για την παραγωγή ή εμπορία ορισμένων προϊόντων είναι απαραίτητο το σήμα καταλληλότητας CE. Αρμόδιος φορέας είναι κατά κανόνα η Δ/ση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

- Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας ή βιομηχανικού σχεδιασμού ή πνευματικής ιδιοκτησίας επίσης μπορεί να είναι επιθυμητή. Αρμόδιοι φορείς είναι ο ΟΒΙ και ο ΟΠΙ.

- Από την διαδικασία έκδοσης Αδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας προκύπτει η υποχρέωση έκδοσης διαφόρων άλλων κατά περίπτωση αδειών, όπως Οικοδομική (Πολεοδομία), Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Νομαρχία), Μηχανολογική μελέτη κ.λπ.

- Σημαντικές διαφοροποιήσεις και απαιτήσεις, προκειμένου να ιδρυθεί επιχείρηση, υπάρχουν στις περιπτώσεις επιχειρηματικής-επαγγελματικής δραστηριοποίησης στην Ελλάδα αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων. Διαφοροποιήσεις υπάρχουν και μεταξύ υπηκόων χωρών-μελών της ΕΕ και τρίτων

χωρών. Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις εντοπίζονται σε θέματα νομιμοποίησης των προσώπων και των εταιρειών στη χώρα και σε θέματα οικονομικά-φορολογικά. Σε κάθε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ζητηθεί πρόσθετη ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς. (Υπουργείο Οικονομικών: Δ/νσεις Μητρώου, Κώδικα Βιβλίων-Στοιχείων, ΦΠΑ, Τελωνειακών κ.λπ).

Στην ιστοσελίδα http://ec.europa.eu/youreurope/nav/el/business/life-events/start/companies-legal-structure/index_el.html# μπορεί να βρει κανείς όλες τις σχετικές πληροφορίες για την νομική μορφή μιας επιχείρησης στην Ευρώπη, για την επιχειρηματικά ανάπτυξη και τα θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, πληροφορίες σχετικά με τις ευρωπαϊκές αγορές, τις ενώσεις και επιμελητήρια, τους καταλόγους των επιχειρήσεων, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και άλλες πολλές χρήσιμες πληροφορίες.

Στην ιστοσελίδα:

(<http://www.esathena.gr/modules/article/view.article.php/163/c4>) του εμπορικού συλλόγου Αθήνας μπορεί κανείς να βρει μια σειρά χρήσιμων άρθρων που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία μικρών επιχειρήσεων στη χώρα μας όπως πληροφορίες για τη σύσταση ομόρρυθμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, διάφορες υγειονομικές και αγορανομικές διατάξεις και εγκυκλίους, και άλλα χρήσιμα θέματα λογιστικής και φορολογικής φύσης αλλά και εργασιακά θέματα καθώς και θέματα επιδοτήσεων, ευρωπαϊκών προγραμμάτων, και χρηματοδοτήσεων έργων και ενεργειών.

Η εύρεση τέτοιων πληροφοριών είναι πολύ εύκολη μέσω του διαδικτύου

Πηγές Πληροφόρησης για Εύρεση Εργασίας

Πέραν των μικρών αγγελιών των εφημερίδων που διαφημίζουν θέσεις εργασίας για τον ιδιωτικό τομέα, που πολλές φορές υπάρχουν και στην ηλεκτρονική τους έκδοση (π.χ. www.naftemporiki.gr/careeronline), άλλες πηγές πληροφοριών για εύρεση εργασίας μπορεί ο/η πτυχιούχος να αναζητήσει από το διαδίκτυο στις διευθύνσεις:

• <http://gdias.teipir.gr/blog>

• www.diorismos.gr

- www.generalconsulting.gr
- www.justjobs.gr και το περιεχόμενο στο γραφείο διασύνδεσης
- www.oaed.gr

Ειδικά στην ιστοσελίδα http://www.oaed.gr/Pages/SN_241.pg του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) μπορεί κανείς να αναζητήσει πληροφορίες για θέσεις εργασίας που έχουν δηλωθεί στην υπηρεσία με διάφορα κριτήρια σε όλη τη χώρα.

Τα γραφεία διασύνδεσης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΑΤΕΙ και Πανεπιστημίων) αναρτούν στις ιστοσελίδες τους ανακοινώσεις σχετικά με διαθέσιμες θέσεις εργασίας, προκηρύξεις διαγωνισμών για το δημόσιο τομέα, ημέρες σταδιοδρομίας, διαθέσιμες υποτροφίες για μεταπτυχιακά προγράμματα, ευκαιρίες κατάρτισης, και άλλα χρήσιμα στοιχεία που μπορεί να βοηθήσουν στην προσπάθεια ανεύρεσης εργασίας.

5.2 Διεθνείς Προοπτικές

Ο πτυχιούχος ενός τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων μπορεί να εργαστεί σε οποιαδήποτε χώρα της Ενωμένης Ευρώπης με παρόμοιες προοπτικές όπως και στη χώρα μας, αλλά και καλύτερες σε πολλές περιπτώσεις λόγω των πιο οργανωμένων οικονομιών και κοινωνιών που υπάρχουν σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Το βασικό χαρακτηριστικό είναι η απαραίτητη γνώση της ξένης γλώσσας που χρησιμοποιείται στην αντίστοιχη χώρα εύρεσης εργασίας. Τα πτυχία αναγνωρίζονται ως ισότιμα με αυτά των Πανεπιστημίων των χωρών της Ευρώπης επειδή τα αντίστοιχα Τ.Ε.Ι. σε όλες τις χώρες της Ευρώπης έχουν όχι απλώς εισέλθει στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά έχουν γίνει ισότιμα με τα Πανεπιστήμια. Η ισοτίμηση αυτή είναι πλέον διεθνώς αποδεκτή. Η πιθανότητα να μην αναγνωρίζεται το πτυχίο σε κάποια χώρα του κόσμου είναι ελάχιστη και θα είναι σε κάποια ειδική περίπτωση όπου δεν θα αναγνωρίζεται γενικότερα το βασικό πτυχίο σπουδών (bachelor) οποιουδήποτε Ευρωπαϊκού πανεπιστημίου.

Υπάρχουν επίσης δυνατότητες απασχόλησης σε υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Οργανισμών που εδρεύουν κυρίως στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο αλλά και σε άλλες χώρες. Η πληροφόρηση για τις θέσεις αυτές γίνεται από την εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σε πολλές χώρες, ιδιαίτερα τις πρώην ανατολικές, έχουν αναπτυχθεί και ακμάζουν πολλές ελληνικές επιχειρήσεις που συχνά αναζητούν έλληνες πτυχιούχους σε

θέσεις διοικητικών στελεχών. Η καλύτερη πληροφόρηση μπορεί να γίνει με αποστολή βιογραφικού σημειώματος και με άμεση επικοινωνία. Για μεγαλύτερη ασφάλεια προτιμήστε τις μεγαλύτερες και πιο οργανωμένες επιχειρήσεις που έχουν ιστοσελίδες και σχετική ανηρτημένη πληροφόρηση για τις διατιθέμενες θέσεις εργασίας σ' αυτές.

Η ευρωπαϊκή πύλη για τη νεολαία:
http://europa.eu/youth/working/finding_a_job/index_eu_el.html

περιέχει πολλές πληροφορίες σχετικά με την εύρεση εργασίας στην Ευρώπη αλλά και σε όλο τον κόσμο.

Ειδικότερα μπορεί να αναζητηθούν πληροφορίες για διεθνή καριέρα σε ιστοσελίδες, καθώς και σε έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο των παρακάτω διεθνών οργανισμών:

A. Επιστημονικό Διοικητικό Προσωπικό για την Προπαρασκευαστική Επιτροπή Οργάνωσης της Συνθήκης για την Πλήρη Απαγόρευση των Πυρηνικών Δοκιμών (CTBTO)

(Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear-Test - Ban Treaty)

Διεύθυνση: PO BOX 1200, 1400 Vienna, Austria.

Τηλέφωνο: +43126030 - 0.

Ηλεκτ/κή. Διεύθυνση: www.ctbto.org

B. Διοικητικοί Υπάλληλοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση

European Personnel Selection Office (EPSO)

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2010/C184 A/01)

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2011/C 82 A/01)

Διεύθυνση: Office Européen de Sélection du Personnel (EPSO)

C-25, 1049 Bruxelles, Belgique. Τηλέφωνο / Fax: +3222998081.

Ηλεκτ/κή Διεύθυνση: www.eu-careers.eu

Διάκριση Διαγωνισμών Διοικητικών Υπαλλήλων:

1) Για Διοικητικούς Υπαλλήλους, Administrators (AD).

2) Για Βοηθούς Διοικητικούς Υπαλλήλους, Assistants (AST).

Επίσης μπορούν να αναζητήσουν εργασία μέσω των ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης

European Employment Services (EURES)

(Ηλεκτρονική Διεύθυνση: www.ec.europa.eu/eures/home.jsp)

Παρεχόμενες Υπηρεσίες μέσω της Ευρωπαϊκής Πύλης Eures για την Επαγγελματική Κινητικότητα:

Υπηρεσία «My Eures», που προσφέρει (εντελώς δωρεάν) δυνατότητες:

α) Σε άτομα που αναζητούν εργασία:

Να συντάσσουν και να αποθηκεύουν προφίλ αναζήτησης εργασίας (και να ειδοποιούνται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όταν εμφανίζονται αντίστοιχες θέσεις απασχόλησης).

- Να δημοσιεύουν online βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο να έχουν πρόσβαση οι σύμβουλοι της Eures και οι εγγεγραμμένοι στο δίκτυο εργοδότες.

β) Σε εργοδότες:

- Να συντάσσουν και να αποθηκεύουν προφίλ αναζήτησης εργαζομένων.
- Να ειδοποιούνται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όταν εμφανίζονται αντίστοιχοι εργαζόμενοι.

5.3 Επαγγελματικές προοπτικές

Όπως φαίνεται από την παραπάνω ανάλυση το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων προσφέρει πλήθος επαγγελματικών επιλογών οι οποίες εκτείνονται σε μεγάλο φάσμα. Πρόκειται επομένως για ένα τμήμα που προσφέρει μεγάλες επαγγελματικές προοπτικές.

Δεν είναι όμως μόνο αυτά τα χαρακτηριστικά του που το κάνουν να ξεχωρίζει. Η ζήτηση στην αγορά εργασίας όλο και αυξάνεται. Ακόμα από τη στιγμή που ένα άτομο προσληφθεί έχει τη δυνατότητα να ανελιχθεί σε ανώτερα επαγγελματικά επίπεδα.

Φαίνεται πως πρόκειται για μία σχολή που στο μέλλον θα σημειώσει σημαντική ζήτηση. Αυτό σημαίνει πως το ποσοστό ανεργίας των αποφοίτων της θα είναι μειωμένο ή και μηδαμινό. Άρα πρόκειται για μία καλή επαγγελματική επιλογή που διευρύνει τον ορίζοντα των δυνατοτήτων.

Ακόμα λόγω της πληθώρας των επιλογών υπάρχει ένα ακόμα θετικό στοιχείο. Αν το άτομο διαπιστώσει πως δεν του ταιριάζει ο τομέας που ακολουθεί μπορεί να αλλάξει κατεύθυνση και να διαλέξει μία από τις άλλες επαγγελματικές επιλογές που του παρέχονται.

5.4 Επαγγελματικοί και επιστημονικοί φορείς

Ο κυριότερος επαγγελματικός φορέας για τους απόφοιτους των τμημάτων των σχολών διοίκησης και οικονομίας είναι το Οικονομικό Επιμελητήριο (<http://www.oee.gr/>) στο οποίο εγγράφονται οι απόφοιτοι που ακολουθούν το επάγγελμα του λογιστή-φοροτεχνικού που κατοχυρώνεται από τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Ο κυριότερος επιστημονικός φορέας είναι η Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ). Ιδρύθηκε το 1962. Είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που σκοπό έχει τη διάδοση, ανάπτυξη και προβολή των αρχών, των μεθόδων και της πρακτικής της σύγχρονης Διοίκησης.

Η ΕΕΔΕ αποτελείται από 4.000 μέλη. Ορισμένα από αυτά είναι ολόκληρες επιχειρήσεις και οργανισμοί. Ωστόσο τα περισσότερα είναι φυσικά πρόσωπα και κυρίως ανώτατα και ανώτερα διευθυντικά στελέχη, επιχειρηματίες, καθηγητές Πανεπιστημίων και ΤΕΙ κ.α.. Στο πλαίσιο της ΕΕΔΕ έχουν δημιουργηθεί επτά Ινστιτούτα που δραστηριοποιούνται το καθένα σε εξειδικευμένες λειτουργίες του Μάνατζμεντ: το Ελληνικό Ινστιτούτο Μάρκετινγκ (ΕΙΜ), το Ινστιτούτο Οικονομικής Διοικήσεως (ΙΟΔ), η Ελληνική Εταιρεία Logistics, το Ινστιτούτο Διοικήσεως Παραγωγής Προϊόντων και Υπηρεσιών (ΙΔΙΠ-ΠΥ), το Ελληνικό Ινστιτούτο Πληροφορικής (ΕΙΠ), το Ινστιτούτο Μάνατζμεντ Ανθρώπινου Δυναμικού (ΙΜΑΔ), το Ινστιτούτο Ανάπτυξης Γυναικών Μάνατζερ και Επιχειρηματιών (ΙΑΓΜΕ) και το Ινστιτούτο Μάνατζμεντ Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΙΜΔΔΑ).

Να σημειωθεί πως η ΕΕΔΕ στεγάζεται σε δικό της ιδιόκτητο κτήριο με σύγχρονες εγκαταστάσεις και βιβλιοθήκη στην Αθήνα και λειτουργεί τέσσερα μεγάλα περιφερειακά τμήματα στις πόλεις Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Πάτρα και Ηράκλειο, ενώ δραστηριοποιείται τοπικά σε μεγάλο αριθμό μικρότερων πόλεων της χώρας.

Διεύθυνση ΕΕΔΕ: Λεωφ. Ιωνίας 200 & Ιακωβάτων 61, Τ.Κ. 111 44, Αθήνα <http://www.eede.gr/>. Η ΕΕΔΕ αποτελεί τον εθνικό φορέα πιστοποίησης για τα επίπεδα αριστείας των ευρωπαϊκών βραβείων ποιότητας του European Foundation for Quality Management (EFQM).

Πέραν της ΕΕΔΕ, υπάρχουν και πολλοί άλλοι επιστημονικοί φορείς όπως η Ελληνική Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων Ελλάδας (ΕΕΔΣ) (<http://www.eeds.gr/>), η

Ένωση Εταιριών Διαφήμισης – Επικοινωνίας (ΕΔΕΕ) (<http://www.edee.gr/>), το Ινστιτούτο Επικοινωνίας (<http://www.instofcom.gr/>), η Έταιρία Ανωτάτων Στελεχών Επιχειρήσεων (<http://www.ease.gr/>) η Ελληνική Ακαδημία Μάρκετινγκ (www.elam.gr/), και άλλοι περισσότερο εξειδικευμένοι ανάλογα με την επαγγελματική κατεύθυνση που έχει ακολουθήσει ο απόφοιτος.

Μεταξύ αυτών διακρίνουμε την Ελληνική Εταιρεία Επιχειρησιακών Ερευνών (ΕΕΕΕ, www.eeee.org.gr) με σημαντικό αριθμό μελών τόσο μεταξύ των αποφοίτων Διοίκησης Επιχειρήσεων, όσο και μεταξύ των μελών Ε.Π. και Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και ειδικά του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Πειραιά. Αντικείμενο της ΕΕΕΕ είναι η προώθηση νέων ερευνητικών ευρημάτων στον τομέα της βελτιστοποίησης μεθόδων παραγωγής, παροχής υπηρεσιών και λήψης αποφάσεων. Αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας (EURO) και της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας (IFORS) Εταιρειών Επιχειρησιακής Έρευνας.

Τέλος, για όσους επιλέξουν να εργαστούν στο εξωτερικό θα πρέπει να αναζητήσουν τους αντίστοιχους επαγγελματικούς και επιστημονικούς φορείς στην αντίστοιχη χώρα. Επισημαίνεται ότι, σε πολλές χώρες, η αξία και η δυσκολία ένταξης στους αντίστοιχους φορείς είναι σημαντικό στοιχείο αναγνώρισης του εργαζομένου.

5.5 Μελέτη επαγγελματικής αποκατάστασης αποφοίτων του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων¹

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Σερρών πραγματοποίησε μία έρευνα διάρκειας δύο μηνών (Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2006). Η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η τηλεφωνική συνέντευξη. Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε ήταν 294 απόφοιτοι του Τμήματος. Η αποφοίτησή τους έχει πραγματοποιηθεί τα έτη 1999 – 2004.

Από την έρευνα αυτή προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα. Τα ευρήματα της έρευνας είναι τα ακόλουθα:

---

¹Κεχρής, Ε. (2012), Οδηγός Επαγγελματών Πτυχιούχων Τμήματος Διοίκησης, Επιχειρήσεων http://diasyndesi.teicm.gr/documents/stuff/odigoi/Odigos_Epagel_dik.pdf

· Το 68% των αποφοίτων είναι απασχολούμενοι, το 10,2% αυτοαπασχολούμενοι ενώ οι άνεργοι/άεργοι ανέρχονται στο 21,8%. Ένα ποσοστό σχετικά μικρό αν εξετάσει κανείς τις συνθήκες που επικρατούν.

· Από τους απασχολούμενους, το 52% δηλώνει ότι η εργασία του αντιστοιχεί πολύ ή πάρα πολύ στο αντικείμενο των σπουδών του, το 22% ότι η εργασία του αντιστοιχεί σε μέτριο βαθμό με τις σπουδές του ενώ το 26% θεωρεί ότι η εργασία του αντιστοιχεί ελάχιστα ή καθόλου με τις σπουδές του. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να κριθούν ως ένα βαθμό αποθαρρυντικά.

· Από τους απασχολούμενους, το 61,5% δήλωσαν πολύ ή πάρα πολύ ικανοποιημένοι από την απασχόλησή τους, το 20% δήλωσαν μέτριο βαθμό ικανοποίησης και το 18,5% δήλωσαν ελάχιστα ή λίγο ικανοποιημένοι. Τα ποσοστά αυτά παρουσιάζουν ένα μεγάλο ενδιαφέρον. Αυτό συμβαίνει καθώς ως ελεύθεροι επαγγελματίες είναι δυνατόν να πετύχουν. Ποσοστό μεγαλύτερο του 80% είναι αρκετά ικανοποιημένο. Επομένως η σχολή παρέχει αρκετά εφόδια για την δημιουργία προσωπικής δουλειάς.

· Μικρό ποσοστό αποφοίτων (7,5%) έχει παρακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές – 4,8% στην Ελλάδα και 2,7% στο εξωτερικό. Επομένως όσοι επιθυμούν να καταρτιστούν περαιτέρω εξετάζει σοβαρά την ιδέα του εξωτερικού. Η αποκατάσταση των αποφοίτων στον εργασιακό χώρο δεν απαιτεί μεγάλη εξειδίκευση. Αυτό είναι σημαντικό καθώς έτσι βρίσκουν άμεσα δουλειά μετά το πέρας των σπουδών. Ποσοστό 54% αυτών εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών.

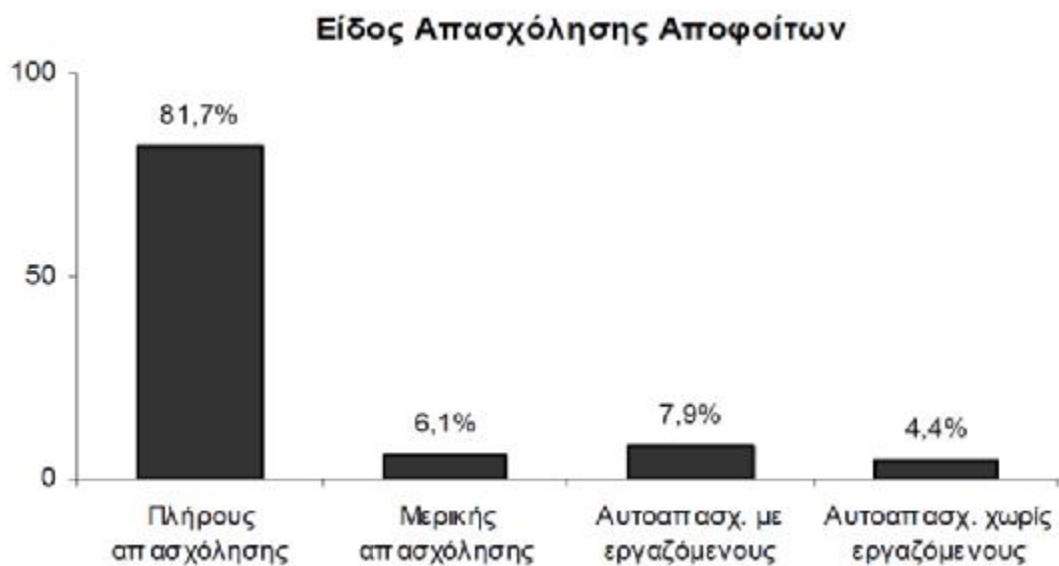
· 43,5% βρήκαν την εργασία τους μέσα από το οικογενειακό ή φιλικό τους περιβάλλον, 19% από αγγελία, 15% μέσω διαγωνισμού, 4,5 % από τον ΟΑΕΔ, 3,5% από την Πρακτική Άσκηση, 0,5% από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ και 13,5 % μέσω κάποιας άλλης διαδικασίας. Αυτό στην πραγματικότητα σημαίνει πως είναι αρκετά σημαντική η γνωριμία με άτομα που μπορούν να προωθήσουν. Ενώ η σχολή δεν παρέχει επαρκή βοήθεια στην αναζήτηση εργασίας.

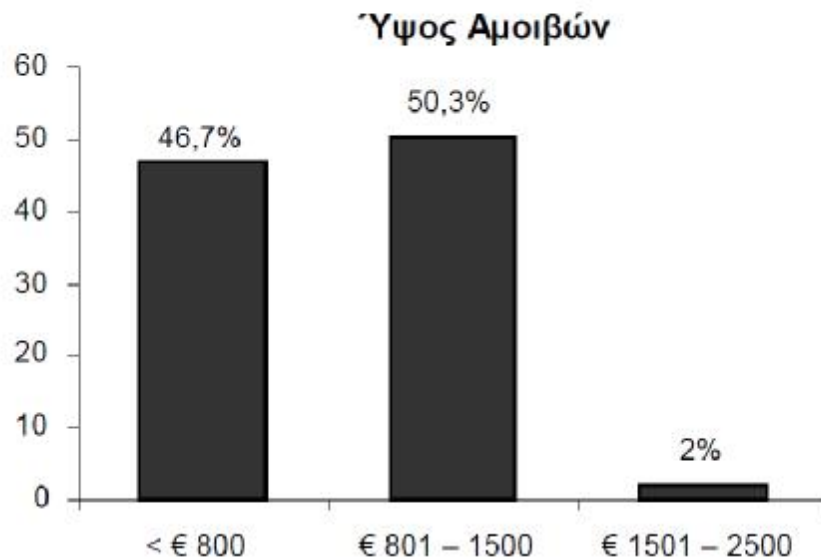
· Οι απόφοιτοι αναφέρουν ως χρησιμότερα από τα μαθήματα που διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους την Πληροφορική (με ποσοστό 77,5%), τις Δημόσιες Σχέσεις (με ποσοστό 68%), τη Λογιστική (με ποσοστό 60%), το Μάρκετινγκ

(με ποσοστό 54%) και το Μάνατζμεντ(με ποσοστό 44%). Η πληροφορική βρίσκεται πρώτη σε ποσοστά κάτι λογικό αν αναλογιστείς κάνεις τη θέση που κατέχουν οι υπολογιστές στην ζωή.

· Οι απόφοιτοι δηλώνουν πως θα ήθελαν να διδάσκονται σε μεγαλύτερο βαθμό μαθήματα σχετικά με τη Λογιστική (με ποσοστό 28,5%), τη Πληροφορική (με ποσοστό 27%), το Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ (με ποσοστό 16%) και τις Δημόσιες Σχέσεις (σε ποσοστό 10%). Δηλαδή τα μαθήματα που τους βοήθησαν αρκετά να αποκατασταθούν επαγγελματικά.

Το είδος της απασχόλησης των αποφοίτων που είναι απασχολούμενοι ή αυτοαπασχολούμενοι, καθώς και το ύψος των αμοιβών τους εμφανίζονται στα επόμενα σχήματα.

Συμπερασματικά, πάντα με βάση τα δεδομένα που αντλούνται από την έρευνα αυτή, το ποσοστό απασχόλησης των απόφοιτων του Τμήματος είναι αρκετά υψηλό με τους περισσότερους να είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από την εργασία τους. Άλλωστε υπάρχει μεγάλη δυνατότητα επιλογής θέσεων εργασίας.

Το κύριο μέσο εύρεσης εργασίας στις μέρες μας είναι το οικογενειακό-φιλικό περιβάλλον και σε μικρότερο βαθμό οι αγγελίες και οι διαγωνισμοί. Πολύ μικρό ποσοστό αποφοίτων αυτοαπασχολείται σε οικογενειακές επιχειρήσεις.

Εντυπωσιακό είναι πως τα άτομα που επιλέγουν να εξειδικευτούν είναι πολύ λίγα. Ακόμα και αυτοί που προχωρούν σε μεταπτυχιακές σπουδές δεν το κάνουν με σκοπό να βρουν εργασία αφού συνήθως εργάζονται παράλληλα. Σε αυτό το σημείο πρέπει να πραγματοποιηθεί μία παρατήρηση. Η έρευνα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Σερρών πραγματοποιήθηκε μία περίοδο που η προσφορά μεταπτυχιακών προγραμμάτων ήταν ελάχιστη.

Τα τελευταία χρόνια η προσφορά αυτή έχει αυξηθεί σημαντικά καθώς έχει αλλάξει το νομικό πλαίσιο που ίσχυε τότε για τα Τ.Ε.Ι. Κατά το παρελθόν οι μεταπτυχιακές σπουδές προσφέρονταν μονάχα με τη συνεργασία Πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Επομένως μπορεί να γίνει μία υπόθεση. Αν διεξαγόταν ξανά η έρευνα με δεδομένο το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών που ήδη προσφέρεται αυτόνομα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ, ο αριθμός των ατόμων που έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές θα έχει αυξηθεί σημαντικά.

Συμπεράσματα

Το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων προσφέρει αρκετές προοπτικές. Αρχικά πρέπει να σημειωθούν ορισμένες παρατηρήσεις για το θεωρητικό πλάνο. Σίγουρα ως σχολή προσφέρει πολλές επαγγελματικές διεξόδους ωστόσο οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν πως δεν μπορούν να τις ακολουθήσουν όλες. Θα επιλέξουν ορισμένες από αυτές οι οποίες θα είναι ανάλογες με τα μαθήματα επιλογής.

Ακόμα όταν πραγματοποιείται ένα μεταπτυχιακό η εξειδίκευση είναι ακόμα μεγαλύτερη. Αυτό σημαίνει πως εστιάζουν σε έναν από όλους τους τομείς. Βέβαια να σημειωθεί πως όσα αναφέρθηκαν παραπάνω δεν επηρεάζουν την δυνατότητα του φοιτητή να εργασθεί ως δημόσιο ή ιδιωτικός υπάλληλος ή να διαλέξει την οδό της αυτοαπασχόλησης.

Η ίδια η σχολή έχει προβλέψει το γεγονός οι φοιτητές να επιθυμούν να εργαστούν εκτός συνόρων. Πρόκειται για μία σωστή προοπτική καθώς όλο και περισσότεροι σήμερα εγκαταλείπουν τη χώρα. Άλλωστε και ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τέτοιος ώστε να προσφέρει στα μέλη της δυνατότητα εύρεσης εργασίας. Για τους λόγους αυτούς το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ως ξένη γλώσσα τα αγγλικά.

Σημαντική είναι και η γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Οι υπολογιστές έχουν δεσπόζουσα θέση στη ζωή των ανθρώπων. Οι νέες τεχνολογίες είναι απαραίτητες για τις επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες καθώς επίσης και για όλους τους επαγγελματίες που συμμετέχουν στην λειτουργία μίας επιχείρησης.

Παράλληλα, σε θεωρητικό επίπεδο τουλάχιστον, η σχολή προσπαθεί να προσφέρει γνώσεις για κάθε είδους εργασία. Όπως αναφέρθηκε πρόκειται για μία σχετικά πρόσφατη σχολή η οποία δημιουργήθηκε εξαιτίας των νέων αναγκών. Η διοίκηση επιχειρήσεων είναι από τους λεγόμενους κλάδους υπό ανάπτυξη. Ακόμα αφορά κάθε είδους επιχείρηση και οργανισμό. Έτσι οι φοιτητές πρέπει να λαμβάνουν μία σφαιρική κατάρτιση και στη συνέχεια όποιος επιθυμεί να ειδικεύεται σε έναν τομέα.

Τέλος, υπάρχει η τάση η σχολή αυτή σταδιακά να κερδίζει έδαφος έναντι άλλων παρεμφερών. Κατά το παρελθόν οι σχολές που αφορούν τις επιχειρήσεις χωρίζονταν π.χ. λογιστική. Η σχολή αυτή συσσωρεύει ένα σύνολο γνώσεων τις οποίες πρέπει να έχει κάθε επιχειρηματίας που στοχεύει στην επιτυχία. Έτσι είναι πιο δημοφιλής και προσφιλής στα άτομα καθώς μπορούν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους σε διάφορους τομείς.

Η σχολή αυτή έχει επαγγελματικές δυνατότητες και είναι σε θέση να προσφέρει εργασία στους απόφοιτους της ακόμα και στην σημερινή εποχή. Παρά την οικονομική κατάσταση οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να αυξάνονται. Επίσης έχει προκύψει μία νέα ανάγκη, αυτή της βελτίωσης. Προκειμένου να γίνουν ανταγωνιστικές χρειάζονται όσο το δυνατόν ενεργότερο και προθυμότερο προσωπικό.

Σήμερα είναι μία δύσκολη απόφαση να ανοίξει κάποιος τη δική του επιχείρηση. Ωστόσο όταν λάβει τα κατάλληλα εφόδια όχι μόνο μπορεί να ανοίξει μία επιχείρηση αλλά με της κατάλληλες επιλογές μπορεί να την αναπτύξει ταχύτατα. Αυτό αποδεικνύεται από το δείγμα που εξετάστηκε καθώς κανείς από τους επαγγελματίες που αυτοαπασχολούνται δεν είχε εισόδημα μικρότερο των χιλίων ευρώ μηνιαίως.

Ωστόσο η εύρεση εργασίας για τους νέους δεν είναι εύκολη υπόθεση. Τα περισσότερα άτομα νεαρής ηλικίας δήλωσαν πως δυσκολεύτηκαν να βρουν εργασία. Αυτό δεν συνέβη με τα άτομα μεγαλύτερης. Αυτό βρίσκεται σε άμεση σχέση με την κοινωνική πραγματικότητα. Ακόμα επειδή οι νέοι δεν αρκούνται σε ένα απλό πτυχίο αλλά παρακολουθούν και μεταπτυχιακές σπουδές καθυστερούν ακόμα περισσότερο να αναζητήσουν εργασία.

Άλλωστε αυτό είναι και ο μοναδικός τρόπος εξασφάλισης ή βελτίωσης μιας θέσης εργασίας. Δεν είναι τυχαίο πως και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας που έχουν

μια θέση η οποία μπορεί να έχει και υψηλές απολαβές εξακολουθούν να σπουδάζουν. Ο χώρος της διοίκησης επιχειρήσεων απαιτεί συνεχή βελτίωση και ενημέρωση. Σε αντίθετη περίπτωση είναι πιθανό το άτομο να βρεθεί εκτός ανταγωνισμού.

Επίσης σημαντικό είναι πως υπάρχει ένα ποσοστό που επέλεξε αυτή τη σχολή ως δεύτερη. Δηλαδή οι επαγγελματικές δυνατότητες που προσφέρει καθώς και οι γνώσεις κέντρισαν το ενδιαφέρον των ατόμων. Η επιλογή μιας δεύτερης σχολής είναι δύσκολη. Συνήθως έχει ως κίνητρο ήταν την περαιτέρω κατάρτιση είτε την βελτίωση των ήδη υπάρχουσών γνώσεων πάνω σε ένα θέμα.

Ακόμα στα θετικά της σχολή δεν εντάσσεται μονάχα το γεγονός πως παρέχει τη δυνατότητα για εύρεση εργασίας. Βοηθάει τους απόφοιτους να παραμείνουν σταθερά σε ένα πόστο ή και να εξελιχθούν επαγγελματικά. Για το λόγο αυτό οι περισσότεροι ερωτηθέντες δουλεύουν πάνω από πέντε χρόνια.

Κάτι εξαιρετικά ενδιαφέρον είναι η σχέση ανάμεσα στις απολαβές και την επαγγελματική επιτυχία. Δεν είναι λίγα τα άτομα που θεωρούν πως έχουν επιτύχει επαγγελματικά. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως είναι ικανοποιημένοι από τα χρήματα που εισπράττουν. Αντίθετα θεωρούν πως δεν αμείβονται ανάλογα με τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Τόσο ο βαθμός αποφοίτησης όσο και η απόκτηση ενός μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου συμβάλουν στο ποσό της αμοιβής. Δηλαδή οι καλύτερα καταρτισμένοι τείνουν να έχουν μεγαλύτερες απολαβές. Στον κανόνα αυτό υπάρχουν βέβαια και οι εξαιρέσεις που συνήθως ανήκουν στον τομέα των αυτοαπασχολούμενων.

Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης. Είναι πολύ σημαντικό οι φοιτητές να ασκούνται. Αρχικά αποκτούν επαγγελματική εμπειρία κάτι που μπορεί να τους φανεί αρκετά ωφέλιμο κατά την αναζήτηση εργασίας. Σε δεύτερο επίπεδο μπορούν να συνειδητοποιήσουν και πρακτικά κατά πόσο τους ταιριάζει ο κλάδος που επέλεξαν. Όπως έχει αναφερθεί η σχολή αυτή παρέχει πληθώρα επαγγελματικών διεξόδων.

Πολύ σημαντικό είναι ακόμα το γεγονός της παρότρυνσης. Αρκετοί από τους συμμετέχοντες θα σύστηναν σε κάποιον γνωστό τους να ακολουθήσει αυτόν τον

κλάδο. Το γεγονός αυτό δεν είναι τυχαίο αφού και οι ίδιοι αισθάνονται ικανοποίηση από το επάγγελμά τους.

Επίσης δεν είναι λίγοι εκείνοι που θα σύστηναν στους νέους να αναζητήσουν την τύχη τους στο εξωτερικό. Οι αμοιβές στην Ελλάδα είναι γεγονός πως μειώνονται συνεχώς. Παράλληλα οι συνθήκες εργασίες θεωρείται πως είναι καλύτερες έξω. Η εύρεση εργασίας είναι μία πιο εύκολη και γρήγορη διαδικασία.

Επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός πως ο μεγαλύτερος αριθμός συμμετεχόντων ήταν άντρες. Στη σχολή εισάγονται περισσότεροι άντρες παρά γυναίκες αφού η επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται αντρικό προνόμιο. Ακόμα πιο ενδιαφέρον είναι πως όσο μειώνεται η ηλικία των συμμετεχόντων τόσο μειώνεται και η γυναικεία παρουσία.

Μπορεί να θεωρηθεί μία σχολή που παρέχει πολλές δυνατότητες. Οι απόφοιτοι μπορούν να αισθάνονται μεγαλύτερη ασφάλεια για το επαγγελματικό τους μέλλον. Ακόμα δεν αποκλείει την εισαγωγή στον δημόσιο τομέα. Κάτι που ισχύει σε αυτή τη σχολή όσο και στις άλλες είναι πως ο δημόσιος τομέας προσφέρει μεγαλύτερη ικανοποίηση αλλά και παροχές από ότι ο ιδιωτικός.

Από όλα τα παραπάνω μπορεί να διατυπωθεί η άποψη πως η σχολή αυτή είναι μία καλή επιλογή. Επιτρέπει να την προσαρμόσει ο καθένας στις δικές τους επιθυμίες και να ακολουθήσει τον δρόμο που του ταιριάζει. Ακόμα έχει δυνατότητα μετεξέλιξης αλλά και εύρεσης εργασίας γενικότερα.

Επίλογος

Η παρούσα εργασία οδήγησε σε σημαντικές διαπιστώσεις. Ορισμένες από αυτές ήταν αναμενόμενες ενώ άλλες όχι. Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε οδήγησε στην εξαγωγή μίας σφαιρικής και ρεαλιστικής απεικόνισης των συνθηκών. Επιπλέον βοήθησε στην κατανόηση της αξίας της σχολής και των δυνατοτήτων που αυτή παρέχει.

Παράλληλα δόθηκε μία προοπτική για την επίλυση του προβλήματος αναζήτησης σχολής. Χιλιάδες τελειόφοιτοι του λυκείου που έχουν συμμετάσχει στις Πανελλαδικές εξετάσεις ταλανίζονται από το ερώτημα ποια θα είναι η καλύτερη σχολή.

Η σχολή με την οποία ασχολήθηκε η εργασία είναι μία συνετή επιλογή. Από τη μία παρέχει τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης. Παράλληλα όμως διαθέτει πλήθος προοπτικών. Οι επιχειρήσεις είναι ένας τομέας που συνεχώς αυξάνεται και είναι δύσκολο να παρεμποδιστεί η ανάπτυξή του.

Βέβαια πρέπει να σημειωθεί ότι είναι σχεδόν αναγκαία η απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου. Ο λόγος είναι πως ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος και οι εργοδότες θα αναζητήσουν τους καλύτερα καταρτισμένους. Άρα οι απόφοιτοι θα πρέπει να έχουν φροντίσει για την διαρκή βελτίωση των δυνατοτήτων τους.

Συνοψίζοντας, η επιλογή σχολής με μέλλον είναι δύσκολη. Ωστόσο πάντα υπάρχουν δυνατότητες τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων.

Βιβλιογραφία

Γιαννακόπουλος Δ.,

Καρυπίδου Δ., (2012),

Οδηγός επαγγέλματος τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων,

Τεχνολογικό

Εκπαιδευτικό

Ίδρυμα

Πειραιά

http://gdias.teipir.gr/portal/images/stories/files/odigoj_epagelmaton/ODIGOS%20EPA GGELMATOS%20DIOIKISIS%20EPIXEIRISEWN.pdf

Κεχρής, Ε. (2012), Οδηγός Επαγγελματών Πτυχιούχων Τμήματος Διοίκησης, Επιχειρήσεων http://diasyndesi.teicm.gr/documents/stuff/odigoj/Odigos_Epagel_dik.pdf

Μήνυμα Προέδρου (2016), <http://www.bma.upatras.gr/index.php/el/>

Παραρτήματα

1. Πόσο ετών είστε;

22-28

29-35

36-40

40<

2. Ποιο είναι το φύλλο σας;

Ανδρας

Γυναίκα

3. Με τι βαθμό τελειώσατε τη σχολή;

5-6

6-8

8-10

4. Είστε κάτοχος μεταπτυχιακού;

Ναι Όχι

5. Είστε κάτοχος διδακτορικού

Ναι Όχι

6. Παρακολουθείται μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές;

Ναι Όχι

7. Η πρακτική εργασία βοήθησε στην μετέπειτα επαγγελματική σας εξέλιξη;

Ναι Όχι

8. Ποια είναι η αμοιβή σας;

<1000

1000-1500

1500<

9. Πόσες ξένες γλώσσες γνωρίζεται

0

1

2

2<

10. Πόσα χρόνια εργάζεστε;

1-5

6-10

10<

11. Εργάζεστε στο:

Δημόσιο τομέα

Ιδιωτικό τομέα

Αυτοαπασχόληση

12. Είναι η πρώτη σχολή στην οποία παρακολουθείτε σπουδές;

Ναι

Όχι

13. Να απαντήσετε σημειώνοντας βαθμολογία από το 1 έως το 6 όπου:

1- Καθόλου

2- Πολύ λίγο

3- Λίγο

4- Αρκετά

5- Πολύ

6- Πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	6
1) Θα επιθυμούσατε να είχατε ακολουθήσει ένα άλλο επαγγελματικό κλάδο;						
2) Πιστεύεται ότι η σχολή αυτή παρέχει επαγγελματικές δυνατότητες;						
3) Θα προτείνατε σε κάποιον να εισαχθεί σε αυτή τη σχολή;						
4) Είστε ευχαριστημένοι από την επαγγελματική σας πορεία;						
5) Η σχολή αυτή προσφέρει δυνατότητες για εύρεση εργασίας στο εξωτερικό;						
6) Θα θέλατε να εργάζεσθε στο εξωτερικό;						
7) Βρήκατε εύκολα δουλειά;						
8) Είστε ευχαριστημένοι από τις απολαβές σας;						